

Laba diena

Šiandien – mėnulio priešpilis. Saulė teka 5 val. 23 min., leisis 21 val. 09 min. Dienos ilgumas 15 val. 46 min.

Vardadieniai: šiandien – Mamerta, Mamertas, Mamertina, Miglė, Miglovaras, Vaitnora, Vaitnoras, rytų – Achilas, Nerėjas, Nerėjus, Nerijus, Neris, Nerita, Nerius, Nermeda, Nermedas, Vilgailas, Vilgailė, penktadienį – Irdangas, Irdangė, Ofelija, Servacijus, Servatas, Servulas, Tautmilas, Tautmilė, Tautmina, Tautminas, Tautminė.

Gegužės 11 – Pagarbos mokesčių mokėtojams diena. Gegužės 12 – Tarptautinė slaugytojų diena. Gegužės 13 – Pilietišio pasipriešinimo diena.

Loretai Šiugždinienei suteiktas nusipelnusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo vardas

Vilniaus rotušėje po dvejų metų pertraukos buvo surengti tradiciniai Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) organizuojami Nusipelnusių Lietuvos medikų apdovanojimai. Už sunkų ir pasiaukojantį darbą bei nuopelnus sveikatos apsaugos sistemai, taip pat kovą su COVID-19 pandemija ministras Arūnas Dulkys garbės ženklus įteikė beveik aštuoniadešimčiai šalies gydytojų, slaugytojų ir sveikatos apsaugos darbuotojų. Už kasdienį mediko darbą, pareigų atlikimą iš visos Lietuvos susirinkusiems medikams padėjo ir Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė.

Prienų kraštui šių metų apdovanojimai yra džiugūs, nes tarp apdovanojamųjų – ir VšĮ Prienų ligoninės slaugos administratorė ir infekcijų kontrolės specialistė **Loreta ŠIUGŽDINIENĖ**. Sveikatos ministras **Arūnas Dulkys** jai suteikė Nusipelnusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo vardą ir apdovanojo Nusipelnusio Lietuvos sveikatos apsaugos darbuotojo garbės ženklu.

L.Šiugždiniene Prienų ligoninėje dirba nuo 2001 metų, savo darbinę karjerą pradėjo ligoninės Akušerijos-ginekologijos skyriuje, vėliau darbavosi Chirurgijos-akušerijos skyriuje, konsultacinėje poliklinikoje, nuo 2012 m. eina ligoninės slaugos administratorės, o nuo 2016 m. – infekcijų kontrolės specialistės pareigas.

L.Šiugždiniene Prienų ligoninėje dirba nuo 2001 metų, savo darbinę karjerą pradėjo ligoninės Akušerijos-ginekologijos skyriuje, vėliau darbavosi Chirurgijos-akušerijos skyriuje, konsultacinėje poliklinikoje, nuo 2012 m. eina ligoninės slaugos administratorės, o nuo 2016 m. – infekcijų kontrolės specialistės pareigas.

Tarp olimpiados laimėtojų – ir jiezniškė leva Kimbirauskaitė

2022 m. balandžio 29 dieną įvyko IV Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados šalies etapas. Jame rungėsi 60 moksleivių – regioninio Olimpiados etapo nugalėtojų. Jie demonstravo savo žinias apie Lietuvos etnografinių regionų tradicinę muziką, tautinį drabužį, tarms ir patarms, kulinarinį paveldą ir kitas tradicijas bei pristatė savo etnokultūrinę veiklą.

Gegužės 3 dieną paskelbti Olimpiados laimėtojai. Tarp jų – ir 5–6 klasių amžiaus grupėje II vietą pelniusi **IEVA KIMBIRAUSKAITĖ** iš Jiezno gimnazijos (mokytoja Nijolė Kuliešienė).

Etninės kultūros olimpiada organizuojama nuo 2018 metų. Olimpiados organizatoriai – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras, Etninės kultūros globos taryba ir Lietuvos etninės kultūros ugdytojų sąjunga.

Olimpiados tikslas – ugdyti brandžią, visapusiškai išprususią, tautiškai ir pilietiškai susivokusią asmenybę, gebančią puoselėti, saugoti, išreikšti ir perduoti kitiems prigimtinę (etninę) ir pasaulio kultūrų vertybes.

Etninės kultūros globos tarybos informacija

Maloniai kviečiame visus 2022 m. gegužės 14 d. 13 val. į Piliakalnio bendruomenės centrą (Šilavoto sen.) pasidžiaugti šeimų sodintais ažuoliukais.

Laukiame visų prie arbatos puodelio su gera nuotaika ir šypsena.

Balbieriškis – kraštas, kuriame gera gyventi, bet... 2 p.

Augančios Veiverių seniūnijos gyventojams reikia daugiau patogumų 2-6 p.

Dar kartą apie būsimą sveikatos sistemos reformą... 3 p.
„Tobula tvarka“ ar 4 p. saikingas chaosas?

„Gegužės mėnesį darbas darba gena“... 6 p.

Skaistės ir Karolio misija – Prienų krašto jaunimo įgalinimas 8 p.

Atidarytas naujas Birštono sporto ir sveikatingumo centras

Gegužės 6 dieną Birštono merė Nijolė Dirginčienė, Birštono sporto centro direktorius Saulius Smailys ir UAB „Rūdūpis“ gen. direktorius Povilas Kriauza perkirpo naujo Sporto ir sveikatingumo centro įkurtuvių juostelę ir gausiai susirinkusius svečius pakvietė apžiūrėti daugiau nei 4 tūkstančių m² ploto daigafunkcio centro patalpas, kuriose vienu metu gali sportuoti 200 žmonių, o renginius stebėti iki 300 žiūrovų.

Sporto kompleksas statytas šešerius metus, jo statybos kainavo 5 mln. eurų. Jame vienu metu gali sportuoti 200 žmonių, o renginius stebėti iki 300 žiūrovų. Patalpos pritaikytos įvairių sporto šakų treniruotėms ir varžyboms, taip pat ir neįgalųjų poreikių užtikrinimui.

Atidarymo renginyje dalyvavo švietimo, mokslo ir sporto viceministras Linas Obcarskas, įvairių sporto federacijų ir asociacijų atstovai, LR Seimo nariai, Birštono

savivaldybės tarybos nariai ir kitų savivaldybių merai, kurorto įstaigų vadovai.

Daugiau skaitykite šeštadienio „Birštono versmė“.

Keleivinės laivybos sezonas startavo Birštone

Savaitgalį Birštone oficialiai pradėtas keleivinės laivybos sezonas. Nuo šiol čia visą vasarą vyks reguliarūs apžvalginiai vienos ir dvejų valandų plaukimai Nemuno kilpų regioniniame parke didžiausiu kada nors čia kursavusiu laivu „Algirdas“.

Dar po savaitės numatytas reguliaraus maršruto Birštonas-Prienai-Birštonas startas, o gegužės pabaigoje Kaunas-Birštonas-Kaunas. Po metų yra planas pasiekti Alytų, o gal net ir Druskininkus.

„Siekiamo atgaivinti keleivinę laivybą upėmis ir tą jau darome ne vienerius metus. Tam reikalinga infrastruktūra, kurią po truputį savo jėgomis kuriame. Net neabejoju, kad

mūsų pavyzdžiu pasieks ir mažesnių laivų savininkai ir greitai metu po Lietuvą keliausime ne tik automobiliais ar traukiniais“, – sakė **Mindaugas Žiedelis**, keleivinės laivų

asociacijos „Nemunas“ prezidentas ir MB „Birštono kruizas“ įkūrėjas.

M. Žiedelis vienas pirmųjų atgaivino reguliarią keleivinę laivybą Lietuvoje ir pradėjo keliones toliais maršrutais, kaip Kaunas-Birštonas-Kaunas bei Kaunas-Šilutė-Kaunas (ilgiausi vandens maršrutai Lietuvoje).

Pernai M. Žiedelis su komanda atidarė pirmąją didžiųjų keleivinių laivų priplauką Birštone, prie kurios sėkmingai švartavosi 150 keleivinių vietų turintis „Algirdas“. Beje, nors atidaryta baigiantis sezonui, naujoji Birštono priplauka sulaukė milžiniško pasisekimo ir tarp nuosavų laivų savininkų.

24 m ilgio, 8 m pločio (200 kv. m) pontoninė Birštono priplauka (Nukelta į 3 p.)

Mums rūpi Balbieriškis – kraštas, kuriame gera gyventi, bet...

Tai, kas išaugina...

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Nuo regioninio kelio tik ką storai „iškeptu“ asfaltu nusileidus nuo kalno ir pasukus į Balbieriškio miestelį, atsiduri tarsi praeitame šimtmetyje. Toks pats vaizdas, koks buvo prieš metus ar dešimtmečius – maži nameliai, priglundę prie „sulopytos“ pagrindinės Vilniaus gatvės – nuo jos pastatus skiria siauručiai, medžių šaknų iškilnoti šaligatviai. Vienur namai atnaujinti, kitur dar kėpso trobelė įgriuvusiu stogu... Vienas iš nedaugelio naujų miestelio akcentų – raudonų plytų bažnyčia, bendruomeniškomis pastangomis iškilusi vietoj sudegusios.

Kuria grožį, siekia patogumų

Nepaisant pirmo išpūdzio apie aplinką, nepavaldžią laikui, miestelis pilnas gyvybės: kas tvarkosi savo kiemuose, kas po darbo dar tik skuba namo ar į atskaitinį seniūnijos susirinkimą. Parko žaidimo aikštelėse triukšminga – geras oras, pražydusi gamta išvilijusi vaikus į atnaujintą žaidimų aikštelę.

Miestelio centre kitataučiai darbininkai baigia tvarkyti gatvių sandūroje esantį skverą – jame pastatyta kopyltulpis ir skulptūros, suolėliai, išgrįsti pasivaikščiavimo takai, įrengtas apšvietimas, suformuoti gėlynai, ruošiamą veja žolei. Ši erdvė tvarkoma Prienų rajono savivaldybės dalyvaujamojo (piliečių) biudžeto lėšomis – už pasiūlytą projekcinę idėją itin aktyviai balsavę kraštiečiai jai įgyvendinti gavo 25 tūkst. eurų.

Pasak gegužės 3 dieną gyventojų susirinkime Balbieriškio seniūnijos veiklos atskaitą pristatčiusios seniūnės **Sigitos Ražanskienės**, vasarą – žiemą Balbieriškis puošiasi, gyventojai ir verslininkai dalyvauja gražiausiai tvarkomų sodybų ir įstaigų konkurse, kuria šventinę aplinką, jų dovanojamos gėlės puošia tiltelį per Peršėkė ir kitas vietas. Miestelyje veikiančios bendruomenės taipogi savo projektais pritraukia lėšų, skirtų viešųjų erdvių ir aplinkos kokybės gerinimui, krašto tradicijų puoselėjimui, renginių organizavimui.

Praėjusiais metais į senąjį parką įsisukusi vėtra išlaužė daugybę medžių, ir rietuvę suguldyti tuščiakamieniai senoliai perspėja, kad išvengtą galimos nelaimės, o jų vietoje likusios plynės skatina gyventojus įvesti naujus medžius. Akivaizdu, kad Balbieriškio gyventojai, jame veikiančių bendruomenių nariai ir seniūnijos administracija ieško įvairių finansavimo šaltinių ir būdų, kaip pagerinti gyvenamąją vietovę, išsaugoti miestelio kultūrinę ir istorinę savastį. Jų darbai ir iniciatyvos – pati geriausia dovana prie Nemuno ir

Peršėkės upių įsikūrusiam miesteliui, kuris šiemet švenčia 520 metų sukaktį nuo vardo paminėjimo rašytiniuose šaltiniuose.

S. Ražanskienės teigimu, ši sukaktis bus pažymėta liepos 16 dieną vykiančioje vasaros šventėje, iki jos planuojama ant parke esančio akmens pastatyti laivą su burėmis – tai miestelio simbolis, pavaizduotas ir jo herbe.

Ataskaitos duomenimis, per 2021 metus Balbieriškio seniūnijos gyventojų skaičius sumažėjo pusimčiu, o per dešimtmetį net 676-iais (tam turėjo įtakos ir teritorinis persikirstymas), tačiau Prienų rajono meras **Alvydas Vaicekuskas** įsitikinęs, kad Balbieriškis yra puiki vieta gyventi, kurti verslus, ir tik laiko klausimas, kada miestelis atgims, jame atsiranda daugiau darbo vietų. Mero teigimu, Savivaldybė perėmusi buvusio profesinio rengimo centro pastatus, verslininkai domisi galimybe juos įsigyti, aukcionas galėtų įvykti iki vasaros vidurio.

Meras kalbėjo optimistiškai, bet susitikimas su gyventojais Savivaldybės vadovui ir jo komandai nebuvo lengvas, nes iš pirmąkart po pandemijos taip gausiai susirinkusių žmonių teko išgirsti ir įvairių prašymų, ir piktų priekaištų.

Bene aštriausiai buvo keliami seniūnijoje esančių kelių tvarkymo problema, keletas gyventojų buvo nusivylę Savivaldybės reakcija į jų skundus dėl duobėmis nusėto ir automobilius gadinančio Mackių kelio, tarpininkavimą jie ieškojo ir žiniasklaidoje, ir pas politikus. Kaip buvo galima suprasti iš merui A. Vaicekuskui ir Administracijos direktorei Jūratei Zailskienei išsakytų replikų, jų netenkino Savivaldybės vadovų atsakymas, kad remontuoti Lietuvos automobilių kelių direkcijai priklausančių regioninių kelių Savivaldybė neturi nei teisinių galių, nei finansinių galimybių, o derybos su šia institucija, abi puses tenkinan-

Seniūnė S. Ražanskienė.

čių sprendimų paieškos užtrunka. Mero teigimu, dėl Mackių kelio vykusiame pasitarime su aukštesniųjų instancijų atstovais Savivaldybės vadovams buvo atsakyta: taip, jis bus remontuojamas ir pravažiuojamas. Ar bus rekonstruojamas – tai jau kitas klausimas.

Esant tokiai situacijai, dar negreit balbieriškietėi gali tikėtis ir reprezentacinės Vilniaus gatvės. Seniūnės **Sigitos Ražanskienės** žiniomis, šios gatvės šaligatvių remonto darbai LAKD sudarytoje bendroje eilėje atsidūrė 613 vietoje tarp trijų tūkstančių objektų. Seniūnė patvirtino, kad 2022 metais bus išasfaltuota Bokšto gatvė Paprūdžių kaime, informavo apie vykstančius Jaunimo gatvės su šaligatviu Balbieriškio miestelyje projekto rengimo darbus. Kada bus suremontuotas gyventojų minėtas Sūkurių kelias, ji teigė žinių neturinti. Anot jos, gegužės mėnesį bus patvirtinti prioritetai tvarka remontuoti kelių sąrašai, tuomet bent jau bus aišku, kiek laiko teks laukti.

A. Vaicekausko teigimu, Savivaldybė, siekdama paskubinti gyvenviečių šaligatvių, esančių prie regiono kelių, remonto darbus, Susisiekimo ministerijai pasiūlė prie jų prisidėti lėšomis iš Savivaldybės biudžeto. Konkretaus susitarimo dar nėra, bet, neoficialiais duomenimis, žadama parengti atskirą tokių šaligatvių eilę ir nurodyti lėšų dalį, kurią turės skirti savivaldybės. Pasak mero, yra ir kitas būdas – tartis su Susisiekimo ministerija dėl atskirų regioninių kelių atkarpų perdavimo Savivaldybės nuosavybėn (tokiu būdu Savivaldybei buvo perduota Kėstučio gatvė Prienuose, – aut.pastaba), tuomet šaligatvių ir kelių tvarkymo, pėsčiųjų perėjų ir kitų eismo saugumo priemonių rengimo darbai galbūt pajudėtų greičiau.

Meras pripažino, kad prastos būklės keliai – pagrindinė viso rajono problema. Nepakankant iš LAKD skiriamų lėšų, pastaraisiais metais Savivaldybė lėšų numatė papildomai, pernai – per 400 tūkst. eurų. Viena aišku, kad lėšų reikia daug daugiau, nes iš 1065 km rajono kelių asfaltuota tik 133 km, anksčiau paklotas asfaltas dėvisi, žvyrkeliuose atsiranda duobės.

Seniūnės teigimu, praėjusiais metais iš viso Balbieriškio seniūnija

kelių priežiūrai panaudojo 159 662 eurus, iš jų 106 872 eurai (daug daugiau lėšų, nei ankstesniais metais) skirti kapitaliniam remontui, t. y. Paprūdžių kaimo Bokšto gatvės paruošiamiesiems asfaltavimo darbams. Pasak jos, vyksta ir gatvių apšvietimo tinklų plėtra. Praėjusiais metais seniūnijoje buvo 422 eksploatuojami šviestuvai.

Bendruomenių atstovai, seniūnaičiai prieš susirinkimą vykusiame pokalbyje su Savivaldybės atstovais domėjosi galimybe Sūkurių ir Gerulių gyvenvietėse nutiesti vandentiekio, kanalizacijos tinklus. Gyventojų atstovė sakė, kad Sūkurių kaime, kur vandentiekio bokštas yra gyventojų bendra nuosavybė, nuolat kyla problemų dėl vandentiekio trasų, jos neremontuojamos, trūkinėja, dažnai dingsta vanduo. Ant kalno esančioje gyvenvietėje žmonėms rūpi nuotekų surinkimas.

Mero teigimu, savivaldybėje yra parengtas specialus vandentvarkos planas, pagal kurį bus ieškoma galimybių įrengti centralizuotus tinklus tose gyvenvietėse, kuriose gyvena daugiau gyventojų. A. Vaicekuskas priminė apie Balbieriškyje turėtą prastą patirtį su namų ūkių prisijungimu prie centralizuotų tinklų, kur „per plauką“ neteko gražinti ES paramos. Anot jo, nedidelėse gyvenvietėse gyventojai galėtų susikooptuoti ir prie tinklų įrengimo prisidėti savo lėšomis.

Savivaldybės vadovai susitikime su seniūnijos gyventojais pažadėjo dar šiemet Balbieriškyje atnaujinti krepšinio aikštelę, taip pat numatyta lėšų vandentiekio plėtrai naujojoje kapinių teritorijoje, kur turėtų būti įrengti du čiupai. Pritarta gyventojų norui atnaujinti išretėjusį Balbieriškio parką, Meras pažadėjo, kad Savivaldybės specialistai paruos jų atodangos schemą, pateiks rekomendacijas, kokie medžiai šioje vietoje būtų tinkamiausi.

Rūpi ne tik materialūs dalykai

Balbieriškietėjų pasisakymai parodė, kad jiems rūpi ne tik investicijos, gerinančios susisiekimą, gyvenimo kokybę, bet ir krašto istorija bei kultūra. Gyventojų atstovas atkreipė Savivaldybės vadovų dėmesį į Švč. M. Marijos skulptūrą, kuri ant aukšto šlaito šalia Alytaus plento vietos dvarininkų iniciatyva buvo pastatyta dar užpraeitame šimtmetyje, maždaug 1871 metais. Jis išreiškė susirūpinimą, kad šis sakralinis relikvas yra apleistas, todėl svarbu, kad jį apžiūrėtų ir įvertintų paveldosaugos specialistai ar restauratoriai. Vietos gyventojai norėtų, kad šis paminklas būtų įtrauktas į Kultūros paveldo objektų sąrašą ir restauruotas.

Šiuo metu paminklą nuo keliautojų akių užstoja tankiai suaugę medžiai, jis prieinamas nebent nuo Balbieriškio atodangos pusės per privačią žemę taku, kuris, seniūnės **Sigitos Ražanskienės** teigimu, yra praratinamas seniūnijos jėgomis. Meras pažadėjo, kad bus pasidomėta, ką galima nuveikti dėl skulptūros.

Viena gyventojų, pasidžiaugusi Balbieriškio kultūros ir laisvalaikio centre dirbančiais profesionaliais kultūros specialistais, visgi turėjo ir pastabų dėl nepakankamos informacijos apie vykstančius renginius sklaidos (pasak jos, ne visi juk naudojami feisbuku). Moters pastebėjimu, Balbieriškio kraštas yra unikalus tuo, kad jame veikė M.J. Krupavičiaus įkurta žemesnioji mergaičių žemės ūkio mokykla, garsi gastronominėmis tradicijomis, kurios edukacinių programų, švenčių metu galėtų jį garsinti ir šiuo laikmečiu.

Administracijos direktorė **Jūratė Zailskienė** padarino aktyvius gyventojus imtis iniciatyvos ir parengti edukacines programas su šiam kraštu būdingų patiekalų degustacijomis, tam yra numatytas Savivaldybės finansavimas.

Seniūnė S. Ražanskienė apžvelgė šešias seniūnijos įgyvendinamas programas, kuriose skiriamas dėmesys gyventojų socialinių, kultūrinių, sportinių, bendruomeninių poreikių tenkinimui, paslaugų kokybės gerinimui, viešosios infrastruktūros priežiūrai ir plėtrai.

Balbieriškio kultūros ir laisvalaikio centras, biblioteka, mokykla, bendruomenės, seniūnaičiai, sporto klubai, jų organizuojami renginiai yra neatsiejama seniūnijos gyvenimo dalis, – sakė seniūnė. Dėl pandemijos dalis renginių neįvyko arba buvo surengti nuotoliniu būdu. Dabar, viešajam gyvenimui sugrįžtant į normalias vėžes, be privalomų ūkiškų darbų, kyla poreikis atsigręžti į žmones, jų dvasinio gyvenimo puoselėjimą ir socialinių ryšių stiprinimą.

Į atskaitinį susirinkimą buvo atvykęs ir Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos naujasis bibliobusas, įstaigos direktorė **Daiva Čepeliauskienė** pristatė jame teikiamas paslaugas, pakvietė seniūnijos gyventojus jomis pasinaudoti trečiadieniais Kunigiškiuose, Paprūdžiuose ir Sūkuriuose, kuriuose nėra stacionarių bibliotekų.

Pasak Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo, kraštiečio **Algio Marcinkevičiaus**, balbieriškietėi visuomet pasižymėjo sutelktumu ir bendruomeniškumu: ar reikėjo surinkti istoriją ir išleisti knygą, sukurti filmą, ar pagelbėti kaimynams nelaimėje, sudegus jų sodyboms. „Man gera šiame krašte gyventi, norėčiau, kad taip jaustumėtės ir jūs“, – pasididžiavimą kraštiečiais ir gyvenamąją vietą išreiškė jis. A. Marcinkevičius informavo apie tai, kad ketinama išleisti dar vieną knygą apie žymias šio krašto asmenybes.

Tikėtina, kad visuomet bus žmonių, kuriems rūpės Balbieriškio krašto gerovė, ateitis ir geras vardas, kurie ir patys aktyviai prisidės jį gražindami, ir reikalaus atitinkamo valdžios atstovų požiūrio, nes jei pats „neserigi“ dėl savo miestelio problemų, neturi ateities vizijos, kodėl tai turėtų rūpėti kitiems?

Dalė Lazauskienė
Autorės nuotraukos

Augančios Veiverių seniūnijos gyventojams reikia daugiau patogumų

Gegužės 6 d. į atskaitinį susirinkimą už 2021 metų veiklą pakvietė Veiverių seniūnija. Seniūnui susirgus, jo pavaduotoja **Audronė Lazdauskienė** gausiai susirinkusiems gyventojams ir Savivaldybės vadovams bei Tarybos nariams pristatė seniūnijos vizitinę kortelę, pernai įgyvendintas programas, vykdytus darbus ir įvykusius pokyčius.

Seniūno pavaduotojos **A. Lazdauskienės** teigimu, vienos iš didžiausių Prienų rajone seniūnijos gyventojų skaičius yra augantis. Veiverių seniūnijos administracijos duomenimis, vien 2021 metais gyvenamąją vietą čia deklaravo 260 gyventojų, t. y. 17 žmonių daugiau nei užpraejusiais metais. Pastebimai su-

mažėjo ir pildomų išvykimo į užsienį deklaracijų. Vietovė plyti patogioje geografinėje vietoje, iš jos patogiu asfaltu susisiekti su Kauno miestu ir rajonu, nuvykti į darbą, todėl kasmet į seniūniją atsikelia naujų šeimų, tarp jų nemažai auginančių vaikų.

(Nukelta į 6 p.)

Dar kartą apie būsimą sveikatos sistemos reformą...

Rytas STASELIS, įtraukiosios žurnalistikos platforma „bendra.lt“

Pokalbio su sveikatos apsaugos ministru Arūnu DULKIU susitikime tądien, kada šis buvo ką tik grįžęs iš pasibuvimo „ant kilimėlio“ Seimo plenariniame posėdyje. Ten jis buvo iškviestas pasiaiškinti, kodėl, teismui pripažinus kaltinimus korupcija buvusiam „Santaros“ klinikų Vilniuje vadovui prof. Kęstučiui Strupui, Valsstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba (VASPVT) prie Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) iš jo dviems mėnesiams atėmė abdominalinio chirurgo licenciją. Kelis Seimo narius domino, ar ministras kaip nors nurodė VASPVT, kaip pasielti licencijos klausimu, o gal VASPVT vadovė Nora Ribokienė su ministru šia tema konsultavosi ir ar SAM dažnai medicams atima licencijas dėl korupcinių nusikaltimų. Po klausymu pasirašė bent du buvę šalies ministrai pirmininkai, vienas buvęs Vyriausybės kancleris, keli dabar opozicijos eilėse posėdžiaujantys buvę ministrai. A. Dulkyš iš inercijos komentavo, kad per tris nepriklausomos Lietuvos dešimtmečius licencijos gydytojams buvo tik dalijamos, nors įstatymai daugelį metų leido korupcines veikas padariusiems medicams licencijas atimti. Tačiau per paskutinius dešimtmečius tokių sankcijų sulaukė tik du gydytojai, nors dėl kyšininkavimo buvo nuteisti 22. Tačiau šiuo metu VASPVT yra gavusi teikimą dėl dar aštuonių medicų licencijų.

A. Dulkyš sako, kad SAM su šia problema nežada taikstyti. Tačiau sako įsivaizduojamas, kokios iš tikrųjų gili ši problema ir kokie galingi visuomenėje yra gydymo įstaigų vadovai, gebantys dėl savo problemų dešimtis seimūnų paklausimu „ant kilimo“ iškviesti Vyriausybės narį.

„Reformą pradėjome jau praėjusios sesijos metu. Buvo svarstomas įstatymas, susijęs su SAM pavaldžių institucijų pertvarka. Šis klausimas gal nėra visuomenės labai sekamas, populiarus, kad Nacionalinis visuomenės sveikatos centras jungiamas su Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centru... Tačiau šitaip SAM parlamente pradėjo kelionę į pokyčius nuo savo namų. Daugelis žmonių tik per pandemiją sužinojo, kad tokios įstaigos yra. Tai buvo labai reikšminga, nes mums patiems tai buvo pasibandydas susikalbėti su parlamentu, išdiskutuoti ir įtikinti. Tai įvyko, Seimas patvirtino dabar vykstančią tikrą reorganizaciją. Įstaigos keičiasi, jungiasi, ateityje dėl to įgis naują kvėpavimą, nes be tokios perkrovos jų veikla buvo sunkiai įmanoma.

Ši (pavasario) Seimo sesija mums bus labai svarbi dėl to, kad mes pateiksime pamatinius reformos akmenis, ant kurių vėliau statysime tai, ką įsivaizduojame. Jeigu Seimas šių pamatinių dalykų nepalėis, nuosirdžiai galiu pasakyti, kad tai bus mano ir visos SAM komandos visiškas pralaimėjimas. Galėtume diskutuoti dėl kai kurių detalių, niuansų, tačiau toji esmė, kuri bus pateikta, yra pati svarbiausia. Neįsivaizduoju, kaip be tų kertinių akmenų teks įgyvendinti Vyriausybės programą ir kur toliau judėti.

Kas tai bus?

„Mes norim eiti holistiškai, plačiu frontu. Daug dalykų iš karto, nes, mėginant juos įgyvendinti skirtingu laiku, sistemoje rasis didelių nesklaidumų. Tarkime, negalime reformuoti greitosios medicinos pagalbos sistemos nesukurdami socialinio pavėžėjimo instituto, nes „greitoji“, ypač periferijoje, atlieka socialinio taksi funkciją. O greitoji pagalba nuo socialinio pavėžėjimo turi skirtis kaip diena nuo nakties.“

Ar SAM girdi apie šią problemą?

„Taip. Dar vienas dalykas, dėl kurio su kolegomis iš SAM bendradarbiaujame labai glaudžiai – ilgalaikė pacientų priežiūra. Norime sukurti naują pareigūnų finansavimo algoritmą: kas ką daro, kas už ką atsako, kas užtikrina pavėžėjimą, slaugą, kas atsakingas už greitosios medicinos pagalbos veiklą bei pertvarką.“

Kam reikia greitosios pagalbos reorganizavimo?

„Įš jos reikia atimti socialinio pavėžėjimo funkciją. Skubi pagalba turėtų tik tuo ir užsiimti. Apie 140 tūkst. šalies gyventojų išvis laiku nesulaukia skubios medicinos pagal-

bos, nes gyvena pilkojoje zonoje. Greitąją pagalbą užtikrina apie pusimtį juridinių asmenų, tarp kurių dažnai kyla nesupratimų, kas atsakingas už konkrečias teritorijas, kas turi siūsti automobilį. Todėl norim viską sujungti į vieną vienetą visoje šalyje. Kad jame būtų vienodos informacinės technologijos, vienodi algoritmai, valdymas. Žadame investuoti apie 40 mln. Eur į naujus automobilius, 10 mln. Eur – į informacinės technologijas, dar milijoną – į darbuotojų kvalifikaciją bei kompetencijas ir dar vieną – į geresnę infrastruktūrą. Tam, kad ne savivaldybės, ne ministerija, o šis naujas mechanizmas būtų atsakingas už kokybiškas paslaugas: kur, kas ir kurioje konkrečioje vietoje privalo būti, kiek automobilių turi būti parengtyje kiekviename geografiniame taške. Kad administraciniai dalykai šitų parametru nebelemtų. Kad greitosios pagalbos paslauga būtų kuo arčiau paciento. Ne pagal Registrų centro duomenis ar statistiką, o pagal tikslią gyvenamąją vietą.“

Pernai gruodį Jūs kalbėjote apie tai, kad „greitosios medicinos pagalbos“ tikslas po reformos yra tas, kad visi, kuriems tokios paslaugos reikia, galėtų būti atvežti į gydymo įstaigas per „auksinę valandą“. Dabar Jūsų lūpse randasi dar vienas parametras, esą 140 tūkst. šalies gyventojų yra „pilkojoje zonoje“. Kaip šie dalykai gali suderėti tarpusavyje?

„Nėra čia jokios prieštaros. SAM – politiką formuojančios organizacijos – santykius su būsimąja skubios medicinos pagalbos struktūra: mes keliame tikslus, kuriuos reikia įgyvendinti, kad Lietuvoje nebūtų „pilkojų zonų“, o darbas turi būti atitinkamai organizuotas. Ir SAM į darbo organizavimą nesiruošia kištis. „Greitosios pagalbos“ misija – mieste pas pacientą turi atvykti per 15 min., užmiestyje – per 25 min. Dėl to mes investuojame ir užtikriname finansavimą. Medicinos, logistikos, finansų specialistų komanda turi tuos klausimus išspręsti.“

Tai bus valstybinė ar privati institucija?

„Viešoji įstaiga, nes to reikalauja Konstitucinis teismas.“

Jeigu reikėtų apibrėžti reformą trumpai. Kaip ją apibrėžtumėte vienu sakiniu?

„Norime, kad Lietuvoje sveikatos apsaugos sistema teiktų kuo daugiau ambulatorinių, dienos paslaugų.“

Dėl to judame prie ligitonių pertvarkos?

„Kaip tik ne. Tuo noriu pabrėžti, kad, norint įgyvendinti reformą, svarbūs, kertiniai tampa iš pirmo žvilgsnio šalutiniai dalykai. Tokie, kaip greitoji pagalba, socialinis pavėžėjimas, įstaigų valdymas. Jeigu radikaliai nepatobulini šių dalykų, pats kiši pagalius į savo ratus – toms pertvarkoms, kurių reikia ligitonių tinklui.“

Ar yra prielaidų tikėtis, kad regioninių ligitonių pertvarka gali būti sėkminga ir veikti pagal SAM numatytą modelį?

„Tarkime, Joniškio ligitoninė. Martynas Gedminas – naujas vadovas. Jis praktiškai jau vieną reformą yra įvykdęs. Padidino dienos chirurgijos paslaugų krūvius, o dėl to ėmė grįžti pacientai. Ten pradėjo važiuoti dirbti jauną specialistas. Aš teirajuosi, kodėl? Žmonės važiuoja ten, kur yra veiklos. Viskas labai aišku. Ne privatu, o žinutės apie stabilumą ir perspektyvą yra svarbios. Didžiojoje dalyje savivaldybių apie pusę pacientų važiuoja į didžiuosius miestus, todėl pažangūs įstaigų valdybininkai mato: jeigu juos susigrąžinsime, turėsime darbo. Darbo, kuris mums patinka. Kada nereikia išlaikyti „miegančių“ postų, mažiau slaugytojų. O turime tokių ligitonių, kurių chirurgijos skyriuose tam tikrų operacijų skaičius neviršija dešimties, nors profesionalūs chirurgai žino, kad jam, norinčiam išlaikyti kvalifikaciją, reikia per metus šimto tokių operacijų. Viskas pasikeičia, kada jaunas, gabus vadovas rūpinasi gera valdysena, geru mikroklimatu, išgyvendina mobingą. Atsiranda medicų pasitenkinimas savo darbu, kuris ne mažiau svarbus nei darbo užmokestis. Todėl noriu pasakyti: tai, kad mes norim „uždaryti ligitonines“, yra mitas. Reformos tikslas yra pergrupuoti žmonėms teikiamas paslaugas, didžiausias rizikas sutelkti į Santaros ir Kauno klinikas, kompetencijų centrus, klasterius. Tačiau jų poreikis – tik gal 4 proc. visų paslaugų. Visa esmė – noras savivaldybėse esančiose gydymo įstaigose, kuriose yra apie 80 proc. visų paslaugų, užtikrinti jų paklausą.

Lietuvoje per tris dešimtmečius sukurti tokia sistema, kurios pagrindinė atrama – šeimos gydytojas. Tačiau sakoma, kad šeimos gydytojai vis labiau tolsta nuo pacientų, kad jų tinklas toli gražu nėra optimalus... Mes manome, kad visas, ką ligi šiol kalbėjome, turi vykti, o lygia greitai norim peržiūrėti ir paslaugų finansavimo iš Ligitonių kasų modelį. Nes visa paslaptis – siekiama teikti tas paslaugas, kurios yra vertingesnės. Kaz-

kada man kažkas juokais sakė: „Lietuvoje nuo senatvės niekas nemiršta, o visą laiką yra kažkoks kodas“. Manau, kad svarbi šeimos gydytojams sąlyga – turime sutvarkyti finansavimo modelį. Nes dabar tos, už kurias daugiau sumokama, laikomos prestižinėmis. Kitas dalykas – planuojame stiprinti šeimos gydytojų komandą, kad joje būtų daugiau specialistų. Be to, turėtų būti labai svarbios investicijos į skaitmeninius dalykus – įrankius, kuriais šeimos gydytojai naudojami. Ir tos investicijos labai sumažina administravimo našta, ką parodė paskutiniai metai.“

Na, nemažai gydytojų sveikatą keikia stačiai išsijuošę...

„Didžiulė problema yra ta, kad paskutiniiais metais atlikus veiklos patobulinimus, jų naudą užgožė problemų ekstremalumas – pandemės bangos, vakcinavimas, testavimas, migrantų antplūdis, ukrainiečių pabėgėlių srautas – daugybė dalykų, kurie sumažina teigiamus efektus. Todėl tikiuosi, kad pandemijos problemoms atslūgus šeimos gydytojo aplinka pasikeis į gerąją pusę.“

O gal ekstremalios situacijos nėra palankus metas reformoms tokioje jautrioje sistemoje, kaip sveikatos apsauga?

„Apie tai, beje, kalbėjo kai kurie mūsų politiniai oponentai. Kol kas – nereikia jokių reformų. Siūlė tuos klausimus išbraukti iš Seimo sesijos darbų programos. Tačiau taigi, kad ne. Privalome žiūrėti kelis žingsnius į priekį. Todėl sakom – gana nervinti jaunąją medicų kartą ir daryti kokius pokyčius, kad jie norėtų Lietuvoje likti. Todėl reikia investuoti tuos 800 mln. Eur ES paramos lėšų į sveikatos apsaugos sistemą, kad gautume apie 1,3 mlrd. gražos, kuri vėl gali būti gražinta į sistemą: pacientui, gydytojui. Jei mane atvežė į ligitoninę su savo šlepetėmis, puodeliu ir lėkšte ir pralaukė tris ar penkis paras – tai nėra priimtina paslauga. Pagulėjimas ir vaistų pavartojimas – nėra rezultatas. O mums reikia rezultato. Esu girdėjęs: „Tai, ką jūs deklaruojate, yra ne prestižas, norite mus paversti senukų ligitonine“... Paprastai atsakau, kad mums svarbiausia – pacientas, ir jeigu pas jus savivaldybėje vyrauja senyvo amžiaus žmonės, jūs turite galvoti pirmiausia apie juos. Mes veikiamo ne dėl prestižo, o dėl žmonių. Tokius mitus dažniausiai kuria ilgamečiai įstaigų vadovai, kurie ten vadovauja po kelis dešimtmečius ir kurie yra labai politizuoti. Bet pertvarka tikrai bus.“

Ar vis dėlto įsivaizduojate, koks turėtų būti šeimos gydytojų tinklas?

„Mes keliame sau tikslą, kad pacientas pas gydytoją specialistą patektų per daugiausia 30 dienų, o ne po dviejų–trijų mėnesių, kaip dažnai yra dabar. Pas šeimos gydytoją – per 24 valandas, jeigu yra skubu, jeigu

neskubu – per penkias darbo dienas arba savaitę. Todėl planuojame, kad iš tų planuojamų investicijų šalia šeimos gydytojo atsirastų sveikos gyven-senos specialistas, visuomenės sveikatos specialistas, kad šeimos gydytojo komanda būtų pilnakraujė ir veiksmi.“

Ar tai yra išsūkis SAM, o gal jį deleguosite savivaldai?

„Pirminė sveikatos priežiūra ir šiaip yra savivaldos kompetencija...“

Tačiau ar tada įvyks reforma?

„Dėl to ir keliavau per savivaldybes, susitikau, kalbėjau. Sakiau merams: mes nesiruošiamo uždaryti ligitonių. Jūs jas patys ir turėsite išlaikyti. Todėl jeigu nedalyvausite pokyčiuose, nebus investicijų ir turėsite gyventi pagal dabar įprastą tvarką. Tačiau kadangi ligitonių kasos su įstai-gomis sudaro sutartis tik esant tam tikram pacientų skaičiui, tai mažėjant pacientų skaičiui perspektyva bus labai liūdna, iki tikimybės, kas paskutinis užgesins šviesą tokioje ligitoninėje – paskutinis gydytojas ar paskutinis pacientas. Taigi teoriškai savivaldybė gali išlaikyti bet kokią ligitoninę. Tačiau turi atsakyti į klausimą – kas už tai moks be investicijų. Nemanau, kad protinga būtų laukti, kol žmonės „balsuos“ kojomis. Į kitą savivaldybę ar privatų sektorių, ką šiuo metu taip pat matome.“

Jūsų pirmtakas yra deklaravęs, esą jeigu sveikatos įstaigos gauna finansavimą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, SAM jose turi būti dalininkė. Ar palaikote toki poziciją?

„Driščiau pasvarstyti, kad kažkada galėjo būti padaryta šokia tokia klaida, kad savivaldai buvo perduota per daug gydymo įstaigų. Kadangi dabar stengiamės veikti bendradarbiaudami, esame pasisiūlę tapti dalininkais Alytuje, Marijampolėje, Tauragėje, Telšiuose, Utenoje, Mažeikiuose ir Ukmergėje. Ir pradėtume reorganizuoti šių ligitonių darbą kartu su savivaldybėmis. Didiname mūsų dalyvavimą tam, kad skatintume bendradarbiavimą tarp ligitonių. Pirminį sutikimą gavome visur. Vyriausybė tam pritarė, dabar laukiame savivaldybių tarybų galutinių sprendimų. Klausimas iš tikrųjų labai svarbus bendrai reformos mozaikai.“

Teko patirti, kad medikai ypač vertino p. Verygos dėmesį tam aspektui, kuris yra ligitonių stebėjimas kooperaciniu laikotarpiu, jiems teikiamos paslaugos. Ar šis prioritetas išliks?

„Neįvardinčiau to prioritetu, nes jeigu mes prioriteto sąvoką skirsime viskam, ją tiesiog išplausime. Tai yra sudedamoji sveikatos sistemos vadybos dalis. Ypač matuojant suteikiamos paslaugos kokybę. To turi padaugėti. Pradedant paslaugos suplanavimu: kiek laiko pacientas buvo ruošiamas operacijai, kaip ji pavyko ar buvo atšaukta ir dėl ko... Tampa logiška vertinti ir kooperacinį procesą. Tarkime, kiek kartų jis sugrįžo pas medikus dėl tų pačių arba susijusių problemų. Jeigu grįžta – negerai. Kažkas buvo padaryta ne taip. Suteikta prasta paslauga klientui. Tie rodikliai yra labai svarbūs. Beje, teko pastebėti, kad kai kurie Kauno klinikų padalinių vadovai jau mėgina diegti tam tikras IT sistemas ir kitus dalykus matuoti nelaukiant įsakymo iš viršaus.“

Keleivinės laivybos sezonas startavo Birštone

(Atkelta iš 1 p.)

talpina 100 žmonių. Žiemą ji išsėjos Kauno marių senojoje prieplaukoje, o prieš savaitę laivą „Algirdas“ buvo atgabenta į Birštoną. Kelionė Nemunu iš Kauno truko net 10 valandų. „Šio sezono naujiena – reguliaros apžvalginės kelionės laivą „Algirdas“ Birštone. Tai didžiausias laivas kada nors dirbęs karališkame kurorte“, – pasakoja M. Žiedelis.

Nuo 2014 m. „Algirdas“ plukdo keleivius maršrutu Kaunas–Birštonas–Kaunas. Jo dėka kurortą jau aplankė 35 tūkstančiai turistų. Be abejonės, šis populiarus maršrutas išlieka. O

turint didelių keleivinių laivų prieplauką, atsiranda galimybė pasiūlyti papildomas vandens pramogas Birštone.

„Planuojame, kad vien šį sezoną Birštone perplukdysime apie 30 000 žmonių, – sako M. Žiedelis. – Taip pat tikimės, kad prieplauka taps tarsi nedideliu uostu, kur keliaujantys Nemunu galės ne tik prisivartuoti, bet ir atsigaivinti čia įsikūrusioje kavinėje. Infrastruktūra leisime naudoti visiškai nemokamai.“

Šalia prieplaukos veiks ir pramoginė laivyba. Skirta tiems, kas mėgsta greitį ir ekstremalų sportą. O nuo birželio, bendradar-

baujant su triatlono klubu „Team Ignite“, prieplaukoje ir jos prieigose bus rengiamos sveikatinimosi treniruotės: joga, dviračiai, bėgimas, BFT ir pan.

Keleivinės laivybos entuziastas M. Žiedelis turi ir daugiau planų: tolimesnė keleivinių maršrutų ir prieplaukų plėtra Nemune pradžia iki Prienuo, o vėliau iki Alytaus ar net Druskininkų.

„Tikiuosi, kad turėsime dar ne vieną traukos centrą atsinaujinančioje ir sparčiai besiplėtojančioje laivyboje Nemune“, – sako M. Žiedelis.

Privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą

Nuo gegužės 1 d. visi ūkininkai ir gyventojai, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą. Taigi šie pokyčiai palies visus, vykdančius veiklą, kuria siekiama gauti bet kokių pajamų, išskyrus pajamas, gautas dirbant pagal darbo sutartį.

Iki šiol tai daryti turėjo tik ūkininkai, pretenduojantys ar gaunantys valstybės, Europos Sąjungos fondų paramą, jeigu šios paramos teikimo sąlygose tai būdavo numatyta, ir ūkininkai bei gyventojai, įsiregistravę pridėtinės vertės mokesčio mokėtojai.

Gyvenimas – šeimai apie sveikatą

Parengė Romualda Bartulienė ir Veronika Pečkienė

„Tobula tvarka“ ar saikingas chaosas?

Pavasaris... gamtos atgimimo ir tvarkos metas po žiemos sąstingio. Kodėl mums taip reikia švarintis visomis prasmėmis? Ką mums reiškia netvarka? Kas yra netvarka, dažnai intuityviai, beveik kiekvienas suprantame savaip. Tai ne tik fizinės šiukšlės, bet įvairiai netvarkingi gali būti ir daugybė reiškių, kaip sveikata, dienotvarkė, santykiai, procesas, mąstymas ir t. t. Todėl pavasaris yra ir sunkus metas, kai daugelį trikdo nuotaikų kaita, kai organizmas reaguoja į sezono pasikeitimą peršalimo ligomis, nemiga ir tiesiog vitaminų, mineralinių medžiagų ir energijos trūkumu.

Tačiau netvarkingumas ir netvarka yra toli gražu ne visada (visai nekalti) geri dalykai. Dažnai netvarka tampa visai nevaldoma – tai akivaizdžiai liudija daiktų kaupimas. O kai kada netvarkos keliami rūpesčiai priklauso nuo žmogaus požiūrio į juos.

Polinkis neprotingai kaupti ir saugoti ypač didelės ir labai sugrūstas dažniausiai nenaudingų daiktų sandėliukai, kaip „kompulsinis kaupimas“, bet dažniausiai vadinamas tiesiog „kaupimu“. Psichologai T.Hartle ir R.Frostas ilgą laiką tyrė kaupimą ir nustatė šiuos daugelio pripažįstamus diagnostinius požymius:

1. įsigijimas ir nesugebėjimas išmesti daugybės turto, kuris pasirodo esąs nenaudingas ir mažavertis;
2. gyvenamosios erdvės, užgriozdintos taip, kad nebegalima užsiimti veikla, kuriai jos skirtos;
3. didelės kaupimo sukeltos bėdos.

Galbūt šie požūriai yra pernelyg bendri. Apsižvalgykim savo aplinkoje – pavyzdžiui, ar netrukdo mums naudotis valgomuoju ar rašomuoju stalu, kai jis apkrautas daugybės daiktų? Tokia nežalanga netvarka pas kiekvieną pasitaiko ir ji dažniausiai būna laikina. Netvarkingi stalai ar nepaklotos lovos nėra problema. Bet yra kraštutinė, galinti stipriai pakenkti mūsų kasdieniam gyvenimui netvarka, kuri gali net asocijuotis su mūsų psichine būkle (kartais net li-

ga) – tai negebėjimu susidoroti su įprastiniais aplinkos reikalavimais. Tačiau pagalbos reikia ieškoti tik tada, kai nebegalite praeiti pro duris namuose ar ant lovos nebėra vietos, kad galėtume atsigulti.

Kaupimas gali įgyti kelis skirtingus atspalvius. Paprastai jis laikomas obsesinio-kompulsinio sutrikimo rūšimi, todėl manoma, kad nuo jo kenčiantys asmenys jaučia poreikį rinkti ir saugoti įvairiausių daiktus, kaip ir kai kurių žmonių nenugalimas noras šimtus kartų per dieną plauti rankas.

Sunku pasakyti, kiek kenčia žmonių nuo kaupimo sutrikimo. Kartais sunku paaiškinti kaupėjų elgesį. Vyresnio amžiaus žmonės (dažniausiai nuo 65 metų amžiaus), kamuoja „Diogeno sindromo“ (daiktų, atliekų ir šiukšlių kaupimas namuose), netenka motyvacijos rūpintis savimi, nebejaučia poreikio išmesti susikaupusius daiktus ir taip namai užgriozdinami šiukšlėmis. Pagyvenusių žmonių polinkį į nevalyvumą ir kaupimą gali padidinti fizinė liga, regėjimo ir klausos praradimas, nors ir pakankamai duomenų tai patvirtinti nėra sukaupta. Kiti mokslininkai teigia, kad kaupimas turi būti laikomas psichine liga, kurią gali lydėti įprasti sutrikimų simptomai – paranoja. Kai kuriems kaupti linkusiems žmonėms išsivysto stipresnis nei paprastas prisirišimas prie daiktų, sukeliantis baimę išmesti juos. Gali būti kaupiami tik tam tikri daiktai – dažniausiai ir daugiausia problemų sukelia gyvūnų (pvz., kačių) laikymas. Pati kaupimo diagnozė ir jo gydymas yra gana painus dalykas, kartais net negalima padėti kai kuriems atvejais net tiesiogine prasme nepasakęti savo netvarkoje.

Netvarka siejama ir su dėmesio tvarkos sutrikimų (hiperaktyvumas reiškiasi ne visada), tai yra, kai dažnai nesugebama sutelkti dėmesio į detales ir tiesiog išlaikyti dėmesio, dažnai pametami daiktai, dažnai ir lengvai išsiblaškoma, lakstoma be reikalo. Dažniausiai tai gali būti liguotos netvarkos aukos. Padėti tokiems žmonėms gali mažų žingsnių seka (paruoštas mažų užduočių sąrašas). Tai padeda nesiblaškyti tarp nebaigtų užduočių, nepamiršti jų. Tai vyksta dėl to, kad tokiems žmonėms sunkiai sekasi tęsti dėl kokių nors priežasčių pertrauktą veiklą. Trukdžiai jiems yra bet kas, kas skleidžia didesnę triukšmą, patraukia jų dėmesį (televizija, telefonas, paštas, šeima ir kt.).

Tačiau ir protinė netvarka ne visada būna liguota nei galima tikėtis (kai užmirštant vieną, netikėtai susitelkiant į bet kokią įdomų dalyką). O kartais stebime, kai su psichinėmis negaliomis siejama žmogaus netvarka visiškai netrukdo jo darbui triukšmingoje aplinkoje. Pastebėta, kad kai kuriems autizmo kamuojamiems vaikams bėdų sukelia ne jų galvose, o aplinkiniame pasaulyje esanti netvarka – jie dažnai reikalauja tvarkos, nuoseklumo ir nuspėjamumo, o to negavę gali labai susijaudinti.

Tai štai kokia ta netvarka įvairialypė. „Tobula tvarka“ ar saikingas chaosas? O kokia ta mūsų gyvenimo tvarka ir netvarka?

„Jeigu netvarkingas stalas yra netvarkingų minčių įrodymas, ką tuomet įrodo tuščias stalas?“ (Albertas Einšteinas)

Paruošė Romualda Bartulienė
Šaltinis: E.Abrahamson,
D.H.Freedman. Tobula netvarka. 2020

Patarimai

Tyrimai

Dainos galia. Socialiniai darbuotojai, pedagogai ir psichologai sudarinėja įvairiausias programas, padedančias užkirsti kelią savižudybėms, patyčioms ir smurtui. Pasirodo, jei norime sužadinti žmonėms pozityvius socialinius jausmus ir paskatinti juos susimąstyti tam tikrais socialiniais klausimais, vienas patikimiausių būdų pasiekti žmonių širdis yra daina. Tai patvirtina įvairiausi šios srities tyrimai.

Jaunystė nepriklauso nuo amžiaus. Pagyvenę žmonės dažnai sako: „Neklausk, kiek man metų, svarbiausia, kaip jaučiuosi“, o šmaikštesni dar drąsiau rėžė: „Nors man 75, širdyje esu penkiolikos.“ Psichologai sutinka, kad subjektyvus savo amžiaus vertinimas iš tikrųjų turi įtakos psichologinei ir fizinei gerovei. Kai viduje jaučiamės jaunesni, savijauta ir aktyvumas tampa nepalyginamai geresni. Atsižvelgus į šiuos faktus, mokslininkai nutarė pasidomėti, kokie veiksniai mus verčia trumpinti savo vidinį amžių ir kokie veiksniai mums padeda išlaikyti vidinę jaunystę. Tyrime dalyvavo 60–96 metų senjorai, kurie iki tyrimo prisipažino, kad jaučiasi 12–15 metų jaunesni nei yra iš tikrųjų. Jie aštuonias dienas pildė specialų dienoraštį, kuriame žymėdavo, kaip jie jaučiasi ir ką patiria. Gauti rezultatai parodė, kad tomis dienomis, kai apimdavo slogi nuotaika, žmonės buvo linkę save pasendinti, o tuomet, kai nuotaika buvo puiki, jausdavosi net 14,9 metų jaunesni. Tomis dienomis, kai kamuodavo stiprus skausmai, subjektyvus amžius sutrumpėdavo 13,1 metų, o nestiprus skausmas priversdavo atjaunėti 14,7 metų. Akivaizdu, kad dėl prastos nuotaikos, patiriamo streso ir skausmo jaučiamės kur kas senesni.

Tegul ašaros liejasi laisvai. Vaikystėje verkdavome visi ir dėl įvairių priežasčių, tačiau suaugus sūrios ašaros aplanko ne kiekvieną. Kai kurie bijo emocijų, kiti nenori pasirodyti silpni, o vyrams ašaras užspaudžia lyčių ir kultūriniai stereotipai. Mokslininkai iki šiol ginčijasi dėl ašarų prasmės: verkti ar užgniauzti ašaras. Atliktame tyrime dalyviai žiūrėjo du širdį griebiančius filmus. Filmai pravirkdė maždaug pusę žiūrovų. Pastebėta, verkiantieji jautėsi prasčiau už neverkusius. Tačiau, pasidomėjus jų savijauta po 20 minučių, pasirodo, jie jaučiasi taip pat kaip ir prieš filmą. O po 90 minučių ašarotojų grupė jautėsi netgi geriau nei prieš filmą. Spėjama, kad ašaros padeda išlaisvinti susikaupusią emociją įtampą, todėl gerai išsiverkė jaučiamės ramiau. Tad netramdykite ašarų. Nors tuo momentu ir jausitės blogiau, bet po kurio laiko pajusite palengvėjimą.

„Trolingas“ laikomas psichikos sutrikimu. Plačiai paplitęs reiškinys internete „trolingas“ yra ypatingai provokuojanti ir įžeidžianti bendravimo forumuose ar socialiniuose tinkluose forma. Šis reiškinys liko nepastebėtas ir mokslininkų. Kanados mokslininkai, atlikę „trollių“ elgesio analizę, testus su daugiau nei 1000 žmonių ir kitas apklausas, tyrinėtojai atskleidė pagrindinius tokių žmonių psichologinius bruožus. Kaip paaiškėjo, ryškiausi interneto „trollių“ charakterio bruožai yra narcisizmas ir sadizmas, pastarasis, beje, dominuoja. Šie bruožai yra tiesiogiai priklausomi nuo „trollinimo“ trukmės. Kuo daugiau žmogus praleidžia laiko socialiniuose tinkluose „trolindamas“, tuo ryškesni jo sadistiniai polinkiai.

Aktualu žmonėms su negalia: mažesnė administracinė našta ir žmogui, ir įstaigoms

Priimtos ilgai žmonių su negalia lauktos naujovės – darbingumo ar neįgalumo lygis, specialieji poreikiai bus nustatomi, remiantis duomenimis apie asmens sveikatą, esančiais Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje.

2021 m. pabaigoje mūsų šalyje gyveno daugiau kaip 220 tūkst. žmonių su negalia, o į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą dėl negalios vertinimo kasmet kreipiasi daugiau kaip 83 tūkst. žmonių.

„Noriu pasidžiaugti, kad teisės aktų pakeitimai ženkliai sumažins ne tik administracinę našta, bet ir bus užtikrintas priimamų sprendimų dėl darbingumo, negalios ar specialiųjų poreikių objektyvumas. Taigi, pakeitimai svarbūs ir žmogui, kurio negalia yra vertinama, ir tai atliekantiems darbuotojams, ir gydytojams“, – sako socialinės apsaugos ir darbo ministrė **Monika Navickienė**.

Vertindamas naujus pokyčius, sveikatos apsaugos ministras **Arūnas Dulkys** pabrėžė, kad vienas pagrindinių negalios nustatymo tikslų – suteikti galimybę asmeniui tą negalią kompensuoti.

„Labai svarbu, kad visi procesai vyktų greitai ir sistema savo biurokratija galimai neskriaustų žmogaus dar kartą. Taip pat reikia suprasti, kad negalia nustatoma tuomet, kai išnaudojamos visos gydymo galimybės, todėl negalime apkrauti savo gydytojų procesais, nesusiijusiais su ligos gydymu. Būtent proceso operatyvumą ir administracinę naštos gydytojui mažinimą pavyks užtikrinti įsigaliojus

šiems keitimams“, – teigia sveikatos apsaugos ministras.

Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba (toliau – NDNT) sprendimus dėl žmogaus darbingumo lygio, neįgalumo lygio ir specialiųjų poreikių priims remdamasi žmogų gydančio gydytojo Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau – ESPBI IS) pateiktomis elektroniniais dokumentais. Jei nėra galimybės dokumentų išsaugoti minėtoje elektroninėje sistemoje, žmogų gydantis gydytojas parengia ir žmogui, jo atstovui ar tiesiai NDNT pateikia popierinį siuntimą. Žmogui papildomų tyrimų atlikti ir jų rezultatų pateikti NDNT nereikia, jei jo sveikatos būklė nepasikeitė nuo paskutinio jo darbingumo lygio vertinimo, atlikto per paskutinius 36 mėnesius.

Mažės administracinė našta asmeniui, nes nereikės jį gydančiam gydytojui teikti prašymo dėl siuntimo į NDNT negalios vertinimui parengimo.

Tuo pačiu mažėja administracinė našta

asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojams, atsisakoma NDNT išduodamų per teiklinių dokumentų, taupomos valstybės biudžeto lėšos minėtų dokumentų blankų pirkimui.

Dar vienas labai svarbus teisės aktų pakeitimo aspektas – užtikrinus duomenų apie konkretaus žmogaus sveikatą patikimumą, bus priimami ir objektyvesni sprendimai dėl darbingumo, neįgalumo ar specialiųjų poreikių.

Kaip buvo iki šiol? Dėl negalios vertinimo žmogus, visų pirma, teikdavo prašymą jį gydančiam gydytojui dėl siuntimo į NDNT parengimo. Vertinant darbingumo lygį, žmogų gydančias gydytojas parengdavo siuntimą į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą, kuriame pateikdavo duomenis apie jo sveikatą. Žmogus atvykdavo į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą ir čia pokalbio metu būdavo užpildomas jo veiklos ir gebėjimų dalyvauti klausimynas. Įvertinus medicininius duomenis, pateiktus žmogų gydančio gydytojo siuntime, ir klausimyną, būdavo priimamas sprendimas.

PR Erkių pavojus – ne tik miškuose: vaistininkė ragina apsauga rūpintis jau dabar

Žaliuojanti gamta kviečia veiklas ir pramogas uždarose patalpose perkelti į lauką. Nepaisant to, ar tai būtų pasivaikščiojimas miške, poilsis sode, ar piknikas parke – visur galima susidurti su jau po žiemos miego pabudusiomis erkėmis. BENU vaistininkė Inga NORKIENĖ sako, jog šių voragyvių platinamos ligos gali sukelti nemenką riziką gyvybei, tad būtina žinoti, kaip nuo jų apsisaugoti.

Erkės tyko visur, kur žalia

Vidutinei oro temperatūrai pasiekus apie 5–6 laipsnius šilumos, kasmet stebimas erkių suaktyvėjimas. Vis dar nemažai žmonių mano, jog šie voragyviai veisiasi tik aukštoje žolėje ar miškuose, tačiau jų atrasti galima ir parkų, nuosavų namų ar daugiabučių žaliosiose zonose, kirtimuose bei kituose saulės dažniau apšviestose, į drėgmę linkusiose vietovėse.

„Pavasarij daug kas mėgsta sportuoti lauke, lankytis sužaliavusiuose parkuose, turistiniuose objektuose gamtoje – šiose vietose, net jei jos yra didmiesčio šurmulyje, taip pat gali tykoti erkės. Dar didesnė rizika kyla tiems, kurie augina šunis, mat erkės auka galima tapti ne tik vedžiojant keturkojį, bet ir grįžus namo – voragyvis gali peršokti nuo šuns ant žmogaus“, – paaiškina vaistininkė.

Dvi sunkiausios ligos

I. Norkienė paaiškina, jog pavojingiausios ir labiausiai žmogaus organizmą paveikiančios erkių platinamos ligos yra erkinis encefalitas ir Laimo liga. Šios dvi ligos skiriasi keletu aspektų: platinimo būdu, simptomatika ir galimomis pasekmėmis.

Laimo liga užsikrečiama per ilgą laikotarpį, nei erkinio encefalito. Ligą nešiojanti erkė bakterijas slepia savo žarnyne, tad jai įsisiurbus, užkratas užtrunka atkelti iki žmogaus kraujo. Čia svarbu greita reakcija – kuo ilgiau voragyvis nebus pašalintas, tuo didesnė Laimo ligos rizika.

„Laimo ligos skiriamasis bruožas – beveik 5 centimetrų apvalios formos paraudimas (eritema) aplink įkandimo vietą, ryškūs jo kraštai. Šis paraudimas atsiranda praėjus nuo vienos iki keturių savaičių po erkės įsisiurbimo ir ne visiems pacientams – 10–20 proc. žmonių šio simptomo nepatiria. Susirgimas turi dvi stadijas: pirmoji pasireiškia peršalimo simptomais, karščiavimu, o antroji gali

sukelti nervų sistemos, širdies, sąnarių, odos pažeidimus.

Galimos ir besimptomės ligos formos, taip pat pasitaiko atvejai, kada asmuo net nepastebi kraujasiurbio. Visgi, nors skiepijimo nuo Laimo ligos nėra, ji yra gydoma. Pacientui dažniausiai skiriamas antibiotikų kursas, o jo sveikata nuolat stebima. Jei liga negydoma, pasiekus vėlyvąją jos stadiją, prognozės tampa mažiau palankios“, – sako I. Norkienė.

Ji pabrėžia, jog kitaip nei Laimo liga, erkinio encefalito galima užsikrešti bene iš karto, nes virusas slypi voragyvio seilėse. Sudėtinga ir ilga ligos eiga 0,5–4 proc. užsikrėtusiųjų gali baigtis mirtimi, taip pat nemaža dalis patiria sunkius liekamuosius reiškinius, tokius kaip miego bei atminties sutrikimai, nuolatiniai galvos skausmai, nuovargis, įvairūs elgesio pokyčiai, pernelyg didelis jautrumas, paralyžius ir kitus kasdienybę nemenkai sutrikdančius sunkumus.

Prevenција – būtina

Kadangi visuose Lietuvos rajonuose vos atšilus orams galima aptikti erkių, vaistininkė tikina, jog prevencija reikėtų pasidomėti kuo anksčiau. Erkes padės atbaidyti įvairūs repelentai, tačiau jų poveikis dažnai būna trumpalaikis, tad būtina atsizvelgti į naudojimo instrukciją ir ilgiau būnant žaliosiose erdvėse naudoti juos pakartotinai. Taip pat panašiai veiksmingos specialios apyrankės, skirtos atbaidyti uodus ir erkės.

„Itin svarbu atkreipti dėmesį į aprangą. Siekiant sumažinti erkių įsisiurbimo tikimybę ir greičiau jas pastebėti, rekomenduojama dėvėti šviesius, kūną aptempiantčius drabužius ilgomis klešnėmis bei rankovėmis. Galvą taip pat reikėtų pridengti kepure, gobtuvu ar skarele. Laikantis šių principų, erkės sunkiau pateks ant odos, o joms užropo-

jus ant drabužių, bus galima lengviau jas pastebėti“, – įvardija I. Norkienė.

Vaistininkė taip pat pažymi, jog nors nuo Laimo ligos tenka saugotis vien minėtais prevenciniais būdais, norint išvengti erkinio encefalito, rekomenduojama skiepytis. Asmenims, pasiskiepijusiems visa vakcinacijos schema, susidaro apie 97 proc. apsauga nuo šio lemtingo galinčio tapti susirgimo.

„Skiepai nuo erkinio encefalito iš tiesų yra pati efektyviausia apsaugos priemonė, tačiau tam, kad ji veiktų tinkamai, būtina pasiskiepyti visa vakcinacijos schema. Šiuo metu galima rinktis iš dviejų vakcinacijos schemų: įprastos ir pagreitinotos. Pirmosios dvi skiepo dozės suleidžiamos vieno–trijų mėnesių intervalu, o trečioji dozė – maždaug po metų. Apie tai, kada reikėtų skiepytis palakomosios vakcinacijos dozėmis, būtina pasitarti su skiepijančiu specialistu“, – paaiškina vaistininkė.

Pasak jos, pernai vaistinėse pradėjus skiepyti nuo gripo ir erkinio encefalito, stebimas ištis nemažas žmonių susidomėjimas. Anot I. Norkienės, vaistinės turima statistika rodo, jog jau balandžio pabaigoje žmonės dažniau užsukdavo į vaistines pasiskiepyti pirmąją arba sekundine dozėmis, tikėtina, kad gegužę bus sulaukiama dar didesnių srautų. Klientai aktyviai įsigyja ir repelentus, kurių pardavimų pikas, remiantis statistika, dažniausiai būna birželį.

„Vis tik svarbu pažymėti, kad apsauga nuo erkių – ir skiepais, ir repelentais, reikėtų rūpintis kuo anksčiau – vos sušilus orams. Norėtuši pabrėžti, jog erkės gali veistis ir ten, kur dažnas nesitikėtų, todėl atsargos priemonės naudingos ne tik tada, kada vykstama stovyklauti į mišką, uogauti ar grybauti. Saugotis reikia visuomet, kada būname gamtoje ar žaliuose miestų erdvėse“, – patikslina I. Norkienė.

Pas daktarą užėina sena sena senūčiukė ir be užuolankų sako:

– Daktare, išrašykite man tablečių nuo pastojimo.

– Palaukite, bet jums gi jau daugiau kaip 70 metų, jūs tikrai negalite turėti vaikų!

– Matote, daktarėli, aš be šių tablečių negaliu užmigti...

– Kaip čia taip?

– Suprantate, aš tiesiog kiekvieną vakarą įmetu tokią tablečiukę savo anūkei į apelsinų sultis ir paskui ramiai miegu visą naktį.

– Pone Braunai, ar jūs susirgote?

– Kodėl jūs taip manote?

– Aš mačiau, kaip jūs vakar išėjote iš vaistinės, ir pagalvojau...

– Įdomu, ką jūs būtumėte pagalvojęs, jei būtumėte pamatęs mane, einantį iš kapinių?

Gydytojas išrašė vienai labai apkūmiai pacientei šimtą mažų piliuliu. Ši klausia: „Po kiek šių tablečių aš privalau gerti kasdien?“ „Nė vienos“, – atsakė gydytojas.

– Paberkit jas ant grindų triskart per dieną ir surinkite po vieną į buteliuką. Padės geriau.

Ušsikimšusi nosis

„Pastebėjau, kad, persirgus COVID-19, jau antrą mėnesį protarpiais vargina nosies užgulimas: prisirenka gleivių, vis norisi nosį išsišnypšti. Norėčiau sužinoti, ar tai susiję su persirgta liga?“ – teiraujasi skaitytoja iš Jiezno.

Priežastys

Pasak Prienų liginės gydytojos otorinolaringologės Julijos ŠNEIDER, nosies išsausėjimą ir užgulimą sukelia ne tik peršalimas, alergijos, bet ir nosies ertmėje esančių kraujagyslių reakcija į šaltą orą, temperatūrų svyravimus, fizinių krūvių, aštrų maistą ar intensyvių kvapų. Nosies užgulimas atsiranda esant nosies pertvaros deformacijai, adenoidams, paburkus nosies gleivinei dėl organizmo reakcijos į alergenų ar kenksmingas medžiagas – virusus, bakterijas, žiedadulkes, dūmus ir kt.

Tada jaučiamas diskomfortas, susidaro nosyje šašiuakai, daugiau išsiskiria sekreto, retesni simptomai – nosies niežulys, čiaudulys, nosies landos užsikimšimas, akių dirginimas, ašarojimas.

„Nosies išsausėjimą, užsikimšimą provokuoja ir biologinis senėjimas. Senstant nosies gleivinėje mažėja liaukų gyvybingumas, kurios gamina gleives. Todėl vyresniame amžiuje ši problema gali išsivystyti į vazomotorinį rinitą“, – teigia gydytoja.

Ar nosies užgulimas – COVID-19 ligos pasekmė?

Pasak J. Šneider, įrodymų nėra, tačiau COVID-19 sirgimo metu vartojant mažai skysčių, nevedinant patalpų, – nosies užgulimas gali būti kaip viena iš ligos pasekmių.

Be to, šiemet kovą buvo labai netipiškas oras: sausa, saulėta, daug dulkių. Tai daliai pacientų iššaukė nosies užgulimo, sausumo diskomfortą.

Profilaktiškai ar persirgus COVID-19 organizmo pastiprinimui derėtų pavartoti C, D vitaminų, seleno, cinko, preparatų su ežiuole.

Gydymas

Žmonės vartoja nosies paburkimą ir kvėpavimą lengvinančius preparatus, tačiau jie išsausina ir nosies gleivinę. Jų nedera vartoti ilgiau nei savaitę ir kelis kartus dienoje. Pašnekovė pataria vartoti purškalus, kurie atkuria nosies gleivinę, skatina jos regeneraciją, gydo šašus. Padeda ir įvairūs tepalukai, aliejiniai lašai.

„Užgulusių nosį patarčiau plau-

ti jūros vandeniu su alijošiumi, tinka purškalai su hialurono rūgštimi. O profilaktiškai naudinga rytais ir vakarais praplauti nosį drungnu vandeniu, jei esate nealergiški – ar ramunėlių, šalavijų nuoviru“, – sako J. Šneider.

Netinkamos liaudiškos priemonės

Dažnai klystama šios problemos sprendimui neatsakingai vartojant įvairias liaudiškas priemones. Užgulimą provokuoja karštos druskos kompresai, į nosį kišami česnako ar svogūno gabalėliai, nosies skalavimai per karštu druskos tirpalu ar muilu.

Kai kurie net lašina į nosį burokėlių ar juodojo ridiko sultis!

„Tokie drastiški savigydos metodai daro mums „meškos paslaugą“: gali negrįžtamai pažeisti natūralią gleivinę ir tada nosis neatliks pagrindinės savo funkcijos – nefiltruos oro į plaučius. Tuomet virusai, bakterijos, žiedadulkės, smulkios užteršto oro dalelės ar kiti alergenai lengvai pateks į plaučius, provokuos kvėpavimo problemas“, – atkreipia dėmesį pašnekovė.

Nosies higiena

Plaukite nosį kasdien jūros ar paprastu vandeniu.

Reguliariai vėdinkite ir drėkinkite namų ir darbo patalpas.

Vartokite pakankamai skysčių.

Valgykite česnaką ar imbierą, – jų nekiškite į nosį.

Apsilankykite Birštone, druskos kambaryje.

Veronika Pečkienė

Juoktis sveika!

Gydytojas sako ligoniui:

– Nusiraminkite: žaizda jūsų galvoje buvo gana pavojinga, tačiau svarbiausia, kad jums pavyko išvengti amputacijos.

– Ką, nejaugi jūs geriate kavą? – pasipiktinęs surinka jaunas gydytojas, pamatęs savo pacientą, laikantį rankose kavos puodelį. – Negalima, kava jums – nuodai.

– Hm, bet, matyt, jie labai lėtai veikia, kadangi kavą aš geriu jau šešiasdešimt metų.

– Daktare, nemiga mane visai išsekino. Ką daryti?

– Ar nebandėte skaičiuoti avių?

– Bandžiau, nepadeda.

– Tuomet tegu kiekviena avis papasakoja savo biografiją.

Pas gydytoją atėjo negalaujantis žmogelis ir pasakė, kad jam įkando šuo. Gydytojas nedelsdamas apžiūrėjo ligonį ir tarė:

– Turiu jus nuliūdinti, esate užsikrėtęs pasiūtligė.

Žmogelis, nieko nelaukdamas, čiuo popieriaus lapą ir ėmė kažką rašyti.

– Na, kam taip skubate rašyti testamentą? – tarė jam gydytojas, – dabar pasiūtligė mes puikiai išgydome.

– Čia ne testamentas, – paaiškino jam ligonis, – aš sudarinėju sąrašą tų, kuriems turiu įkasti prieš išgydamas.

Pas psichiatrą:

– Daktare, aš nuolat sapnuoju tą patį košmarą: uošviene, kuri už pavadelio vedžioja krokodilą. Jūs tik išvaizduokit, gruoblėta, žalsvai pilka oda, tamsiai rudos karpos, neapykanta degantis žvilgsnis ir baisūs, geltoni ir aštrūs dantys...

– Taip, tai iš tikro baisu...

– Palaukit, daktare, aš dar apie krokodilą nepapasakojau...

Psichiatras išrašo pacientą iš ligoninės:

– Na, regis, jus išgydėme nuo didybės manijos! Nejaugi nesidžiaugiat?

– O jūs pagalvokit, daktare, visą laiką jauteisi kažkas esąs, o vieną rytą supranti, kad esi tik paprastas Petraitis...

Receptai jūsų stalui

Trintabarščiai

300 g žalių burokėlių, 100 g žalių agurkų, 500 g kefyro, žiupsnelis gražgarsčių, žalių svogūnų laiškų, krapų.

Smulkiai sutarkuoti žalius burokėlius, agurkus, supilti kefyra, pridėti smulkintos gražgarsčių, svogūnų laiškų, krapų. Visą išmaišyti, skaninti druska, pipirais, grietine.

Daržovių troškiny

300 g bulvių, 300 g morkų, 400 g brokolių, 150 g raudonos paprikos, 100 g grietinės, 1 ropelė žalio svogūno, 3 česnako skiltelės, 50 g pupelių, 4 šaukštai aliejaus, šaukštas miltų, žiupsnelis gelsvės, petražolės.

Pupezės pamirkyti 3 val. ir išvirti atskirame puode. Morkas, paprikas, svogūną, česnaką susmulkinti, pakepinti aliejuje, baigiant kepti sudėti miltų ir dar pakepinti, kol pagels.

Bulves, brokolius susmulkinti, užpilti 300 g vandens ir troškinti 4 min. Tada sudėti kepintas daržoves, išvirtas pupeles ir patroškinti 5 min. Gardinti grietine, žolelėmis.

Morkų pyragas

100 g sviesto, 2 kiaušiniai, 1 stiklinė cukraus, 2 stiklinės miltų, 2 šaukštai kepimo miltelių, 1 citrina, 2 stiklinės tarkuotų morkų, 0,5 stiklinės razinų, sezamo sėklų, cinamono, kardamono.

Sviestą išsukti su cukrumi iki purios masės. Į ją sudėti atskirai išplaktus kiaušinius, sutarkuotą citriną (su žievele), morkas, prieskonius, kepimo miltelius ir išmaišyti. Pridėti miltų, razinų ir lengvai permaišyti. Formą ištepti aliejumi ir kepti 1 val. orkaitėje +160 °C.

Skanaus!

Receptus dovanoja maisto technologė Zeta Štarkevičienė

Prienų Turguje

Palma PUGAČIAUSKAITĖ

„Gegužės mėnesį darbas darbą gena“ ...

Apie darbus, laiką ir laikmetį turguje šnekučiovosi pirkėjai, prekeiviai, susitikę bičiuliai ir iš mūsų rajono bei atvykę iš Alytaus, Kauno, Marijampolės, kurie jau tarsi ir patapę savais tarp savų. O šurmulio daug.

Juk, kaip sakė ūkininkas, centnerį kviečių už 18 eurų krovesį į pirkėjo mašiną, „gegužės mėnesį darbas darbą gena“. Bet vyrai nutarė, kad reikia džiaugtis, kol turi jėgų, sveikatos, svarbiausia, darbams ūkyje, padėti kaimynams, draugams. Pasiskus kalbai apie atlygį, vienas jų liūdnojai prasarė, kad tai nėra esminis dalykas, jei kaimynei suarei ar apšėjai nedidelį lauką, o kad ir didesnį, sako, jog per trumpas gyvenimas skaičiuoti eurams. Bet taip mano šiais laikais tikrai ne visi. Moterėlė, kuri sunkiai vaikšto su lazdele, pasakojo, pirma pasidžiaugusi, kad surado turguje naujas, gražias užuolaidas, naujos patalynės, rankšluosčių, jog tam, kad ant dviejų langų užkabins užuolaidas paprašytas kaimynas „kainuos“ jau du eurus. Rodos, tiek nedaug. Bet ir tai darbas, neva, jis tikina. Moteris sako, negaila jam, kad ir alaus, ne duonos nusi- pirsks, mat laikosi savo įsitikinimo

ir neteisios žmonių, nei artimų, nei svetimų. Ji mano, jog ir turguje juk labai sąžinės ieškoti net neverta. Tam ir turgus, kad brangiau parduoti, o pirkėjui – pigiau nupirkti. Kiek žmonių – tiek gyvenimų ir nuomonių. Antai gyvuliukų turguje, kur ištis daug šurmulio, vieni „keiksoja“ kažkokius tikrintojus, kurie, pasak jų, reikalauja daugiau popierių iš augintojų, o ne iš „perekupčikų“. O pirkėjams, matyt, tai tikrai nėra aktualu. Ieško, ko reikia, perka ir nesigilina. Vis daugiau mažųjų viščiukų, ančiukų, žasiukų, kalakučių. Jų kaina priklauso nuo amžiaus, prieš kiek parų jie išsirė. Vienadieniai, aišku, pigiausi. O, kad brangsta trąšos, pašarai, brangsta ir višta, patikino malonus prekeivis. Viena vištaitė ar dedanti višta kainavo 7–8 eurus. „Kiek duos, už tiek parduosiu“, – nenorėjo kainos atskleisti už gaidį. O pastarasis buvo „laisvas“ ir labai jau „akis ganė“ narvelio link, kuriame uždarytos blaškėsi pentarkos. Buvo pasirinkimas jauniklių ir vyresnių veislinių triušių. Už dešimtį vištos kiaušinių vienur prašė 1,50 euro, kitur – dviejų eurų, vienas žašies kiaušinis kainavo 2–4 eurus, dešimt anties – 2,50 euro, dešimt kalakutės kiaušinių kainavo 3,50 euro. Beje, ir vištoms, viščiukams, karveliams, šunims, katėms, kitiems namų augintiniams gausus pasirinkimas pašarų. Jų yra keletas gamintojų. Taigi, kas

Pirkėja Loreta džiaugėsi suradusi įdomių gėlių, išaugintų jas pardavusios moters iš sėklų namuose – levančių, hereborų.

perka, turi ir savo prekeivius.

Gėlių žiedų tarytum paklotės iš tolo atrodo – jų daigų, paaugintų, svyrantių – įvairiausių – didelė įvairovė ir pasirinkimas. Taigi, pavasario ryškių spalvų – tik dairykis. Visur eilutės pirkėjų driekėsi, kur prekiaavo ir šviežiomis daržovėmis, ir pernyktėmis „iš rūsio“.

„Bitės nugara dryžuota, bet tigrų jos nepavadinsi“, – kiek gilesnių minčių pažėrė medaus pirkėjas, pasidalinęs mintimis apie aktualijas tarp žmonių, kai dėl nuomonių skirtumo susipyksta, nebendruoja ne tik svetimi žmonės, bet ir giminstės ryši turintys. Taigi turguje – kaip gyvenime, o gyvenime – visko tiek daug – kaip turguje...

Augančios Veiverių seniūnijos gyventojams reikia daugiau patogumų

(Atkelta iš 2 p.)

Tai seniūnijai naudinga, nes, daugėjant gyventojų, proporcingai didėja ir lėšos, skiriamos kelių priežiūrai.

Prasta kelių būklė Veiverių seniūnijoje yra bene pagrindinė problema, kurią susirinkime kėlė ir vieniškių gyventojai, ir prie regioninių kelių gyvenantys žmonės. Į jų klausimus pagal savo kompetencijos sritis atsakė Prienų rajono savivaldybės meras **Alydas Vaicekauskas**, mero pavaduotoja **Loreta Jakinevičienė** ir Administracijos direktorė **Jūratė Zailskienė**. Išsakiusiems nepasitenkinimą dėl netvarkomų, duobėtų kelių jie paaiškino, kad Savivaldybė gali remontuoti tik jos pavaldume esančius kelius, už kitų, valstybinių kelių remontą ir priežiūrą yra atsakinga Lietuvos automobilių kelių direkcija, kuriai ir nukreipiami gyventojų prašymai.

Mero teigimu, praėjusiais metais Prienų rajono kelių remontui iš valstybės biudžeto buvo skirta apie 1,5 mln. eurų, kadangi jų nepakako, papildomai Savivaldybė skyrė per 400 tūkst. eurų iš rajono biudžeto, panašį lėšų suma numatyta ir šiemet. Meras pabrėžė, kad lėšos seniūnijų kelių remontui ir priežiūrai bus skiriamos laikantis patvirtintų kriterijų: bus atsižvelgiama į gyventojų skaičių, ar šiais keliais važiuoja maršrutiniai ir geltonieji autobusiukai, ar prie jų veikia verslo ir turizmo įmonės. Keliai ar jų atkarpos, prie kurių tvarkymo 50 proc. lėšų prisidės patys gyventojai, bus tvarkomi prioriteto tvarka, tiesa, A. Vaicekausko nuomone, gyventojams tenkanti lėšų dalis yra didelė, todėl reikėtų ją mažinti.

Pasak A. Lazdauskienės, seniūnija prižiūri beveik 182 km vietinės reikšmės kelių, iš jų asfaltuota kiek

daugiau nei 17 km. 2021 metais seniūnijos kelių priežiūrai iš viso buvo skirta 56 279 eurai. Atskaitos duomenimis, pernai išaugo žvyrkelių greideriavimo darbų apimtys, o žvyravimo ir asfaltbetonio dangos duobių užtaisymo darbų atlikta žymiai mažiau, nei per praėjusius metus. Didėjo išlaidos pralaidų remontui, sniego valymui, žolės pjovimui ir krūmų šalinimui.

2021 m. lėšų kapitaliniam ir prastajam kelių remontui neskirta. Kelio ženklai buvo įrengiami, atsižvelgiant į esamą poreikį.

Iš viso seniūnijoje yra 288 šviestuvai, pernai jų įrengta 10. Apšvietus kai kurias gatves, jų gyventojams tapo saugiau tamsiu paros metu, visgi jie išsakė pastabų seniūnijai dėl to, kad kai kuriose gatvėse dar liko neekonominė šviestuvų, kuriuos reikia suskubti pakeisti į taupančius elektros energiją. Tai nustebino merą, anot jo, apšvietimo modernizavimo darbai rajone seniausiai atlikti.

Atsakydami į gyventojų klausimus ir replikas Savivaldybės vadovai patikino, kad Veiverių kraštas nėra pamirštas, šiemet jame vyks nemažai infrastruktūros atnaujinimo, kraštovaizdžio tvarkymo darbų.

Dvejiems metams į priekį suplanuoti Jūrės kelio remonto ir asfaltavimo darbai. Veiverių miestelio Draugystės g. ir Suvalkiečių g. ketinama įvesti vandentiekio tinklus; Slyvų, Alyvų gatvėse (Leskavos k.) bus įrengtas apšvietimo tinklas, atsiradus daugiau šviestuvų Gijos g. (Byliškių k.).

Anot mero, laimėjus projektą ir gavus 90 tūkst. eurų, dar šiemet prasidės Veiverių parko sutvarkymo darbai – bus išpjauti seni, pavojingi medžiai, išvalyti tvenkiniai, nutiesti pasivaikščiojimo takai, įrengtas

apšvietimas, pastatyti suoliukai. Prie šių darbų savo lėšomis prisidės ir Savivaldybė. Veiverių ir Skriaudžių kapinėse bus atnaujinami takai ir tvoros. Numatyta sutvarkyti gimnazijos aikštyną. Praėjusiais metais buvo paruoštos patalpos Kalendorių muziejui Skriaudžiuose, šiemet nupirkti jo ekspozicijos sutvarkymo darbai.

Susitikime su rajono vadovais buvo aptartos ir kitos gyventojams rūpimos temos – kokiais kriterijais vadovaujantis seniūnijoms paskirstomos lėšos, kokios galimybės sudrausminti greičio pažeidėjus, kas turėtų atstatyti suniokotus kelio ženklus. Gyventojams nuogastaujant dėl vietos europinės „Rail Baltica“ geležinkelio trasos parinkimo, meras pasidalino žinia, kad po diskusijų su gyventojais Susisiekimo ministerija pasirinko 6A vėžės alternatyvą. Anot mero, vėžė aplenkė Mauručius, anksčiau numatytą jos vietą ketinama šiek tiek pakoreguoti.

Gyventojams buvo aktualu žinoti, kokios vandentiekio plėtros galimybės jų gyvenamojoje vietovėje. A. Vaicekausko teigimu, centralizuotų vandens tiekimo ir nuotekų tinklų įrengimo projektai bus įgyvendinami pagal specialų planą iki 2030 m., su juo susipažinti galima seniūnijoje. Tuomet gyventojams, svarstantiems, ar verta įsirengti individualius nuotekų valymo įrenginius, bus lengviau apsispręsti. Viena aišku, aplinkosauginiai reikalavimai griežtes, todėl paprasčiau bus prisijungusiems prie centralizuotų tinklų.

Besidomintieji kultūros paveldo išsaugojimu prašė imtis iniciatyvos dėl Lizdeikių ir Skriaudžių kaimų dvarų išsaugojimo, seniūnijoje esančių, kai kur jau medžiais apaugusių, įvairiais laikotarpiais palaidotų karių kapinių tvarkymo, tinkames-

Amžinąjį atilsį...

Išėjus artimam ir brangiam žmogui Amžinybėn,
Lieka skausmas ir tuštuma. Teužpildo ją mūsų atjauta ir stiprybės palinkėjimas.

Skaudžią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame
Vytautą RAIŽI dėl jo mylimos mamytės mirties.

Telydi velionę Amžinybės šviesa, o artimuosius – dvasios
paguoda bei stiprybė.

Jiezno šv. Arkangelo Mykolo ir Jono Krikštytojo parapijos
klebonas Rolandas Bičkauskas ir Pastoracinės tarybos nariai

„Apie knygas paaugliams ir kūrybą: kas? kam? kodėl?“

Gegužės 5 dieną Prienų Justino Marcinkevičiaus viešojoje bibliotekoje bei Jiezno gimnazijoje vyko nepaprastai įdomus susitikimas su knygų jaunimui autore, kūrybinio rašymo mokytoja, tinklaraštininke Egle RAMOŠKAITE, kuri mokiniams vedė seminarą „Apie knygas paaugliams ir kūrybą: kas? kam? kodėl?“

Seminaro metu rašytoja su mokiniais išsamiai diskutavo, kas yra knygos paaugliams, kuo jos skiriasi nuo knygų suaugusiems, pasidalino knygų paaugliams vystymosi istorija. Mokiniai sužinojo, kad paauglių literatūra dar visai „jau nutė“. Pirmosios YA („Young adult literature“ terminas atsirado 1960 m.) knygos V. Goldingo „Mūsų valdovas“ (1954 m.), J. D. Selindžerio „Rugiuose prie bedugnės“ (1951 m.) ir S. E. Hinton „Autsaideriai“ (1967 m.).

Antroje renginio dalyje autorė kalbėjo apie rašymą ir knygas, dalinosi nelabai patogiais klausimais ir faktais, apie kuriuos rašytojai vengia kalbėti, siekė griauti mitą, jog rašytojo darbas labai romantiškas.

Anot Eglės Ramoškaitės, būti rašytoju – tai emociškai sudėtingas darbas, kurio metu sužinoma daug dalykų, kurių nebegalima daugiau nežinoti. Dažnai rašytojai jaučiasi vieniši, nes daug dirbama su savimi ir savo kūriniumi. O dar yra ir leidyba, kurios virtuvė dažnai būna pragariška: daug neatsakytų laišku, nesibaigiančių redakcijos korekcijų, knygos pavadinimo ir viršelio derinimas, kuris, autorė pabrėžė, yra nepaprastai svarbus ir varginantis, nes nuo to daug priklauso knygos skaitomumas.

Mokiniai smalsavo, ar sunku būti rašytoju paaugliu? Mat buvo keletas mokinių, kurie jau yra parašę

(Nukelta į 8 p.)

Gėralai (iš praeities mūsų...) Sulinė

Ankstyvą ką tik pritekėjusią sulą supilsto į butelius, į kiekvieną butelį įdeda griežinėli citrinos be grūdų, 3-4 razinas ir įpila šaukštą spirito. Butelius užkemša, aplieja laku ir pastato šaltai. Po 6 savaitių galima gerti.

Citrinos limonadas

Išspaudžia į stiklinę citrinos sūką, pripila šalto arba karšto vandens, prideda pagal skonį cukraus arba medaus ir tuojuo galima gerti.

Vaisių pieninis šampanas

Litrą bet kurių vaisių sunkos praskiedžia 4 litrais vandens, įmaišo 125 g. medaus ir virina apie pusvalandį, graibydami putas.

Nukelia nuo ugnies ir praušina, kad būtų vasaorošiltis, įpila stiklinę rūgusio pieno, įmaišo, supilsto į butelius, kuriuos, užkimšę ir aprašioję, pastato šiltame kambaryje.

Po poros dienų išneša į rūšį.

(„Vegetariškoji virtuvė“, Kaunas, Prezidento g-vė. 6 Nr. 1936 m.)

Pienių žiedų uogienė

Reikės: 400 g pienių žiedų, 2 l vandens, 2 citrinų, 1 apelsino, 1–1,5 kg cukraus.

Pienių žiedus renkame be kotelų, nes jie suteikia uogienei kartoko skonio. Žiedus nuplauname ir, užpylę vandeniu, paviriname 15 minučių. Išvirtą masę paliekame pastovėti 24 valandoms. Po paros pienes nusunkiname per sietelį. Skystį pilame į puodą, dedame cukrų, išpaustas apelsino ir citrinos sultis (Galima nespausti, o sudėti smulkiai supjaustytus jų kubelius), įtarkuoti vienos citrinos žievelę. Virti apie vieną valandą. Jei norima tirštesnės uogienės, reikia virti ilgiau arba naudoti uogienių cukrų. Išvirus supilstyti į stiklainiukus ir uždaryti. Galima šaukšteli tokios uogienės įsidėti į vandenį ir turėsime skanaus, kvapnaus gėralo.

Dalė Lazauskienė

ĮVAIRŪS

Informuojame žemės sklypo, kad.Nr.6938/5:267, esančio Asiūklės k., Prienu r. sav., savininko K.Š. turto paveldėtojus, kad gegužės 20 d. 13 val. bus vykdomi žemės sklypo (kad.Nr.6938/5:194), esančio Asiūklės k., ribų ženklinimo darbai.
Informuojame žemės sklypo, kad.Nr.6938/5:41, esančio Pašlavančio k.6, Prienu r. sav., savininko J.A. turto paveldėtojus, kad gegužės 20 d. 14 val. bus vykdomi žemės sklypo (kad.Nr.6938/5:45), esančio Pašlavančio k.5, ribų ženklinimo darbai.
Darbus vykdys UAB „Geo veikla“ matininkė Daiva Totilienė (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-148).
Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB „Geo veikla“ adresu: Vasario 16 g. 5, Marijampolė, el. paštu geoveikla@gmail.com arba telefonu 8 687 37047.

Informuojame gretimų žemės sklypų (kad.Nr.6928/0003:0058 ir kad.Nr.6928/0003:0030), esančių Prienu r.sav., Veiverių sen., Būdviečių k., savininkę M.K., ar įgaliotus asmenis bei mirusios A.Š., paveldėtojus, kad UAB „Narma“ matininkas Andrius Kavaliauskas (kval.paž.Nr.2M-M-1510) 2022-05-25 11:10 – 11:40 val. vykdys žemės sklypų (kad.Nr.6928/0003:0098 ir kad.Nr.6928/0003:0059), esančių Prienu r.sav., Veiverių sen., Būdviečių k., ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB „Narma“ adresu: Ūkininkų g.10A, Marijampolėje, el.paštu: uabnarma@gmail.com arba telefonu 8 620 40 955.

Informuojame gretimų žemės sklypų (kad.Nr.6928/0003:0253 ir kad.Nr.6928/0003:0225), esančių Prienu r.sav., Veiverių sen., Būdviečių k. savininką D.K., ar įgaliotus asmenis bei mirusios A.P., paveldėtojus, kad UAB „Narma“ matininkas Andrius Kavaliauskas (kval.paž.Nr.2M-M-1510) 2022-05-25 10:00 – 10:50 val. vykdys žemės sklypų (kad.Nr.6928/0003:0078 ir kad.Nr.6928/0003:0098), esančių Prienu r.sav., Veiverių sen., Būdviečių k., ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB „Narma“ adresu Ūkininkų g.10A, Marijampolėje, el.paštu: uabnarma@gmail.com arba telefonu 8 620 40 955.

Naudingi patarimai

Kaip panaikinti žuvies kvapą?

Neretai žalios žuvis skleidžia nemalonius kvapus. Koku būdu šeimininkės galėtų juos panaikinti?

Praktiški patarimai:

- Išvalytą bei išplautą žuvį valandą palaikykite acto ir vandens mišinyje, imetę kelis lauro lapelius ar juodusius pipirus.
- Panaudoti indai, peiliai, medinės pjaustymo lentelės neatiduos silke, jei įrankius išplausite actu parūgštintu vandeniu: litrai vandens 1/2 šaukšto acto.
- Nešvarias lėkštes, kuriose buvo silkės ar žuvies patiekalai, pirmiausia išluostykite popieriniu

- rankšluosčiu, tada išplaukite šaltu, po to – šiltu vandeniu.
- Keptuvę, kurioje kepė žuvis, perplaukite stiprių juodos arbatos nuoviru arba joje ant silpnos ugnies pakaitinkite šiek tiek acto.
- Rankas patrinkite šviežia citrinų žievele, – rūgštis veiksmingai neutralizuoja žuvies kvapą.
- Virtuvėje pasklidęs žuvies kvapas išnyksta, jeigu ant karštos viryklės padėsite gabalėlį cukraus.

Veronika Pečkienė

Nusikaltimai nelaimės

Vagystės

Alytaus apskr. VPK Prienu r. PK gautas pareiškimas, kad iš bendrovės statybvietės, esančios Baudėjų k., Stakliškių sen., Prienu r., pavogta apie dvi tonos juodojo metalo laužo. Nuostolis – 840 eurų.
Gegužės 6 d. gautas vyro (g. 1988 m.) pareiškimas apie tai, jog nakties metu Birštone, Kampiškių g., iš sodybos teritorijos pavogti jam priklausantys du sportiniai lengvieji krosno automobiliai, vadinamieji ba-

giai (pagaminti 2020 m.). Nuostolis – 54 000 eurų.
Vairovo neturintis tam teisės
Gegužės 8 d. apie 16 val. 30 min. Prienu r., Stakliškių sen., Lie-lionių k., patikrinimui sustabdžius automobilį „Ford Focus“, paaiš-kėjo, kad jį vairavo neturintis teisės vairuoti ir neblaivus (1.75 prom. alkoholio) vyras (g. 1993 m.). Įvykis tiriamas.
Parengta pagal Alytaus apskrities VPK pirmines informacijas

SIŪLO DARBA

Gi Group SIŪLO DARBA užsakyti surinkėjui gaiviųjų gėrimų sandėlyje Garliavoje. Priedai prie atlyginimo, draugiškas kolektyvas, visada laisvi savaitgaliai, nemokami karštieji gėrimai, dalinė kuro kompensacija vykstantiems iš toliau. Sužinok daugiau **tel. 8 690 30 630.**

Ieškau pagalbinio darbininko Prienu m. įrengiant apdailą nebaigtos statybos bute. Patirties reikalavimų nėra. Prioritetas – fiziškai tvirtas 16–18 m. jaunuolis. Darbų pradžia – gegužės 23 d. Plačiau apie tai www.skelbiu.lt ID 61940089. **Tel. +370 699 32 431.**

Kavinei Kaune reikalingi darbuotojai: 1) kebabų kepėja (-as)-pardavėja (-as); 2) Barmenė (-as)-maisto atleidėja (-as). Darbas slenkančiu grafiku, pilnai darbo dienai. Atlyginimas pagal susitarimą. Darbo dienomis yra kambariai nakvynėi. **Tel.: 8 686 07 280, 8 686 07 408.**

PERKA

Nekilnojamas turtas

Perka garažą Prienuose arba Birštone. Tel. 8 618 82 025.

PIRKČIAU SKLYPĄ (gali būti su sodo nameliu) Birštono sav., Šilėnų k. Sodų bendrijoje. **Tel. 8 683 89 587.**

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė **brangiai perka** galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. **Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.**

Įmonė **perka** galvijus geromis kainomis. **Tel. 8 613 79 515.**

Įvairios prekės

Įmonė **perka** naudotus automobilius.

Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu 8 607 67 679.

PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS
8 620 25 152,
8 800 08 801
ATSISKAITOME IŠ KARTO!
Pagal skerdeną ir gyvą svorį. Brangiai mėsinius

PERKA GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: (8-614)93124

Parduokite mišką
(iki 20 000 € už hektarą). **BRANGIAI**
Gaukite įvertinimą nemokamai.
8 659 99 929

Perkame miškus didžiausiomis kainomis Lietuvoje. Mokame avansus. Atsiskaitome iš karto. **Tel. 8 656 79029.**

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. **Tel. 8 672 51 171.**

PARDUODAMOS KOKYBIŠKOS MALKOS. Kietųjų arba minkštųjų lapuočių – ažuolas, uosis, beržas, juodalksnis. Miškininko kokybės kontrolė ir atvežimas. Užsakant 5 arba 10 erdm – atvežimas nemokamas. **Tel. 8 635 82 808.**

Gyvuliai, gyvūnai

Viščiukai, vištaitės! Parduoda UAB Rumšiškių paukštyno vienadienius, 2–3 sav. mėsinius viščiukus, 4–6 mėn. vištaites. **Tel. 8 685 78 204.**

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“. **Velykinės nuolaidos ir garantija 5 metai.** Pristatymas į namus nemokamas. **Tel. 8 675 50 466.**

Parduodame KIAULIENOS skerdenų puselėmis. Lietuviška, svilinta, kaina – 3,20 euro/kg, puselė sveria apie 50-60 kg. Pateikiame kokybės sertifikatą, kad mėsa LIETUVIŠKA. Atvežimas nemokamas. **Tel. 8 607 12 690.**

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). **Tel. 8 620 85350.**

Betonavimo ir mūravimo darbai. Tvorų montavimas. Tel. 8 600 96 399.

DURYS – PER 3 DIENAS!
GAMINŲ DURIS – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. Dirbam ir žiemą, ir karantino metu. **Tel. 8 653 93 193.**

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. **Tel. 8 645 87 304.**

Tvarkome apleistus sklypus, pjauname, genime medžius. Pjauname veją, žolę sodo traktoriukais, trimeriais. Atliekame kitus aplinkos tvarkymo darbus. **Tel. 8 670 18 048.**

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 10 kub.m. **Tel. 8 609 66 753.**

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. **Tel. 8 640 39 204.**

Dažome medinius namus, fasadus bei stogus savo ir užsakovo medžiagomis. **PATIRTIS. KOKYBĖ. Tel. 8 636 94 394.**

Atliekame įvairius remonto darbus, klojame plyteles. **Tel. 8 682 82 134.**

SIENŲ ŠILTINIMAS
užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur **Tel. 8 675 7 73 23**

Naminiai sviestiniai šakočiai, grybukai ir jų asorti Jūsų šventėms! Tik iš natūralių lietuviškų produktų, pagal senolių receptą. Svoris nuo 100 g iki 5 kg. Siunčiame į Lietuvos miestus ir užsienio šalis. **Tel. 8 650 43 159.**

Lauros kepykle. (Adresas: Revuonos g. 48, Prienai).

Parduoda pirmos selekcijos „Vineta“ ir „Laura“ veislių sėklinės bulves. Atveža. **Tel. 8 678 18 895.**

Parduoda pašarinius grūdus: kviečius, kvietrugius, rugius, avižas, mišinį. Kainos – sutartinės. **Tel. 8 650 10 595.**

Delfi TV programa
2022.05.11-2022.05.15

TREČIADIENIS

06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
09:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
09:30 Egzotiniai keliai
10:00 Į pasaulio kraštą. Šeimos nuotykių ant ratų.
10:30 Kapralas eina Tenerife
11:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė
11:55 Kenoloto
12:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
12:30 Delfi tema
13:00 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
13:30 Lietuviškos atostogos
14:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
17:00 Iš esmės su G. Klimkaite ir K. Pocyte
17:55 Kenoloto
18:00 Delfi interviu su R. Lukaityte-Vnaruskiene
18:30 Mamulių atostogos. Stonkuvienės ir Vitulskienės nuotykių Egipte
19:00 Eurovizija: gal pagaliau?
19:55 Eurojackpot
20:00 Kaip pas žmones

21:00 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
21:30 Gimę ne Lietuvoje
22:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Vikingloto
22:40 Iš esmės su G. Klimkaite ir K. Pocyte
23:40 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
01:40 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
KETVIRTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
09:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
09:30 Egzotiniai keliai
10:00 Receptų receptai
10:30 Gimę ne Lietuvoje
11:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė-Siaulienė
11:55 Kenoloto
12:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
12:30 Delfi tema
13:00 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
13:30 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
14:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
15:00 Delfi diena. Svarbiausių

įvykių apžvalga
17:00 Iš esmės su D. Žeimyte-Biliene
17:55 Kenoloto
18:00 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
18:30 Egzotiniai keliai
19:00 Egzotiniai keliai
19:30 Egzotiniai keliai
20:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys
21:00 Į pasaulio kraštą. Šeimos nuotykių ant ratų
21:30 Gyvenimas inkile
22:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Iš esmės su D. Žeimyte-Biliene
23:35 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
01:30 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
PENKTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
09:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
09:30 Egzotiniai keliai
10:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
11:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė-Siaulienė
11:55 Kenoloto
12:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
12:30 Delfi tema
13:00 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
13:30 Verslo požiūris

14:00 Alfai vienas namuose
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
17:00 Iš esmės su D. Žeimyte-Biliene
17:55 Kenoloto
18:00 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
18:30 Mamulių atostogos. Stonkuvienės ir Vitulskienės nuotykių Egipte
19:00 Eurovizija: gal pagaliau?
20:00 Orijaus kelionės
20:30 Kapralas eina Tenerife
21:00 Jūs rimtai?
21:30 Automobilis už 0 eurų
22:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Iš esmės su D. Žeimyte-Biliene
23:35 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
01:30 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
ŠESTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
08:00 Lietuviškos atostogos
08:30 Lietuviškos atostogos
09:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys
10:00 Alfo didysis šou. Vedėjas Alfai Ivanaukas
11:00 Receptų receptai
11:30 Lietuviškos atostogos
11:55 Kenoloto
12:00 Pakvaišę dėl grožio
12:30 Šiandien kimba. Vedėjas Saulius Vigrailis
13:30 Login 2022

14:00 Gimę ne Lietuvoje
14:30 Į pasaulio kraštą. Šeimos nuotykių ant ratų
15:00 Kapralas eina Tenerife
15:30 Mamulių atostogos. Stonkuvienės ir Vitulskienės nuotykių Egipte
16:00 Mamulių atostogos. Stonkuvienės ir Vitulskienės nuotykių Egipte
16:30 Mamulių atostogos. Stonkuvienės ir Vitulskienės nuotykių Egipte
17:00 Orijaus kelionių archyvai
17:30 Orijaus kelionių archyvai
17:55 Kenoloto
18:00 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
18:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles
19:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
19:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles
19:55 Eurojackpot
20:00 Gyvenimas inkile
20:30 Jūs rimtai?
21:00 Klausyk širdies (Choice) 2016. N-14
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Klausyk širdies (Choice) 2016. N-14
23:15 Orijaus kelionių archyvai
23:50 Orijaus kelionių archyvai
00:20 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
SEKMADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS

ŽINIOS „UKRAINA 24“
08:00 Lietuviškos atostogos
08:30 Lietuviškos atostogos
09:00 Orijaus kelionių archyvai
09:30 Orijaus kelionių archyvai
10:00 Alfai vienas namuose
11:00 Receptų receptai
11:30 Jūs rimtai?
11:55 Kenoloto
12:00 Sekmadienio Šv. Mišių transliacija
13:25 Lietuviškos atostogos
14:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys
15:00 Egzotiniai keliai
15:30 Egzotiniai keliai
16:00 Egzotiniai keliai
16:30 Egzotiniai keliai
17:00 Orijaus kelionių archyvai
17:30 Orijaus kelionių archyvai
17:55 Kenoloto
18:00 Automobilis už 0 eurų
18:30 Gyvenimas inkile
19:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
19:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles
20:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
21:00 Laukiniai arkliai (Wild horses) 2015. N-14
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Laukiniai arkliai (Wild horses) 2015. N-14
23:10 Orijaus kelionių archyvai
23:45 Orijaus kelionių archyvai
00:15 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“

Jaunimo skveras

Mano kraštas – Prienai

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Skaistės ir Karolio misija – Prienų krašto jaunimo įgalinimas

Siekiant atkreipti visuomenės dėmesį į jaunimo politiką ir spręsti jauniems žmonėms aktualias problemas, 2022-ieji paskelbti Lietuvos ir Europos jaunimo metais. Šia proga Jaunimo reikalų agentūra jaunosios kartos atstovus pakvietė pretenduoti į savivaldybių Jaunimo metų ambasadorius pareigas.

Iš 200 kandidatų atstovauti savo miestui garbė teko 150 jaunuolių, o iš 60-ies savivaldybių savo ambasadorius turės 52, tarp jų – ir Prienų rajono savivaldybė, kuriai atstovaus aktyvūs atviros jaunimo erdvės „Prienas“ nariai Skaistė Radžiūnaitė ir Karolis Pūkas.

„Skaistė ir Karolis – išties verti Jaunimo ambasadorių titulo. Tai – kūrybingos, atsakingos, darbščios, empatiškos ir paslaugios asmenybės. Tai – savanoriai, kuriais visuomet gali pasitikėti ir būti ramus, jog duotas pažadas bus įgyvendintas, nes jie niekada nepasiduoda, kol neįgyvendina sumanymų. Be viso to, Skaistė ir Karolis yra įvairių atviros jaunimo erdvėje inicijuotų ir įgyvendintų jaunimo idėjų ašis, tad esu rami, žinodama, kad nuo šių jaunuolių priklauso ir pačių Jaunimo metų minėjimas Prienų krašte. Jau dabar, planuojant renginius jauniems žmonėms, jie imasi iniciatyvos ir buria aplink save įvairių jaunimo organizacijų, mokyklų atstovus, savanorius, JRT atstovus ir tvirtu žingsniu žengia jiems patikėtų tikslų įgyvendinimo link“, – taip aktyvius prieniškius apibūdina atviros jaunimo erdvės „Prienas“ jaunimo darbuotoja-jaunimo projektų koordinatore Živilė Rusevičienė.

Skaistė ir Karolis pripažįsta, jog naujos pareigos – tai ne tik garbė, bet ir įsipareigojimas, todėl pagrindinė jų misija – Prienų krašto jaunimo įgalinimas. Ambasadoriai žada, jog 2022-ieji Prienuose bus įdomūs ir įsimintini. „Dar prieš vasarą labai tikimės pasiekti visus rajono gimnazistus, supažindinti juos su Jaunimo metų renginiais ir paskatinti jaunos žmones į juos įsitraukti. Viena iš užduočių šiemet – prisidėti prie miesto šventės organizavimo ir padaryti ją kuo artimesnę jauniems žmonėms. Tikrai įdomi laukia ir jau trečius metus organizuojama Jaunimo diena. Na, o rudenį vėl atidarysime parodą „Po grindim“, kurią praėjusiais metais aplankė apie 600 žmonių“, – netolimos ateities planais dalijasi Skaistė ir Karolis, pridurdami, jog tai tik pagrindiniai akcentai, tačiau įvairių renginių bus ir daugiau.

Paklausti, ar Jaunimo metų renginiai pasieks ir rajono pakraščiuose gyvenančių jaunimą, ambasadoriai teigia, jog didžiausios idėjos bus įgyvendinamos Prienų mieste, kuris ir yra rajono centras, tačiau įvairios veiklos kaimiškas vietas pasiekia jau dabar, tad jos tikrai nebus pamirštos. Anot Skaistės ir Karolio, neseniai Atvirą jaunimo erdvę pradėjo mobilųjį darbą Šilavotė ir Naujojoje Utoje ir, kaip pastebi jaunosios kartos atstovai, rajone jaunimo tikrai yra ir jis ateina, bėda ta, jog rajonas yra didelis ir, norint užtikrinti visų apylinkių jaunų žmonių užimtumą, trūksta žmogiškųjų resursų. Siekiant nepalikti už miesto ribų veikiančios visuomenės atskirtyje, ambasadoriai žada ieškoti būdų, kaip kaimiškų vietovių jaunimas galėtų lengviau pasiekti renginius ir kitas veiklas Prienuose. „Neseniai gerosios patirties ir žinių teko semtis Elektrėnuose ir kas mums labai patiko, jog ten į kaimiškas vietas atvyksta daug jaunimo darbuotojų. Mano nuomone, norint įgalinti ne tik miesto, bet ir jo apylinkių jaunimą, mums labai trūksta su juo dirbančių žmonių“, – mintimis dalijasi K. Pūkas.

Įvairios apklausos rodo, jog jaunimo entuziazmas dalyvauti įvairiose veiklose vis labiau blėsta. Kalbėdama apie situaciją Prienų krašte, S. Radžiūnaitė pastebi, jog patys jaunuoliai ir organizuojamas veiklas retai įsitraukia, juos reikia „pastūmėti“. Kita vertus, anot ambasadorės, jauni žmonės idėjų tikrai turi, o ir veikti yra ką, tačiau Lietuvoje jaunimo politikai skiriamas finansavimas yra labai mažas, todėl ne viską pavyksta išpildyti, kad jaunuoliai įsitrauktų į sukurtas patrauklias veiklas. „Jauni žmonės į įvairias veiklas ar organizacijas neateis per mėnesį, bet, jeigu jie žinos, kad kas nors įdomaus vyksta, anksčiau ar vėliau tikrai prisijungs“, – įsitikinęs ir K. Pūkas.

Tiesa, jaunimo sąvoka apima 14–29 m. žmones, tačiau, ambasadorių teigimu, kai kalbama apie jaunimo užimtumą Prienų krašte, didžiausias dėmesys skiriamas paaugliams, mat „vyresnis“ jaunimas po studijų dažniausiai pasilieka didžiuosiuose Lietuvos miestuose.

Paklausti, kaip į didmiesčius nutekėjusius jaunosius protus būtų galima sugrąžinti į gimtąjį kraštą, Skaistė ir Karolis pripažįsta, jog jaunimo organizacijos čia mažai ką gali padaryti... Kaip pastebi jaunieji ambasadoriai, studijas baigusius žmones susigrąžinti nebepakanka tik renginių, jiems reikalingos platesnės galimybės (kurti verslus, turėti darbo vietą), todėl šiuo klausimu turi daugiau padirbėti savivalda. „Mano nuomone, dar gyvendami Prienuose, jaunuoliai „nuskanuoja“ miestą ir pamato, kad čia nėra jiems aktualaus naktinio gyvenimo. Taip jauni prieniškiai ir atitrūksta nuo savo krašto ir pasilieka studijų mieste. Norint, jog šie dažniau parvyktų namo, o vėliau ir visam sugrįžtų, reiktų plėsti studentiško amžiaus jaunimo laisvalaikio galimybes. Dar vyresniems aktualios palankios sąlygos gyventi: kurti šeimą ir dirbti, įsigyti būstą. Visi matome, jog savivaldybė ir tai po truputį investuoja: renovuoja darželius, tvarko parkus, kitas viešąsias erdves“, – mintimis dalijasi jaunimo atstovai.

Karolis ir Skaistė taip pat džiaugiasi, jog jaunimo savirealizacijos svarbą supranta ir vietiniai verslai, kurie, pagal galimybes, noriai prisideda prie įvairių jaunimo iniciatyvų, tad tikisi, jog įvairios pagalbos sulauks ir organizuojant Jaunimo metų renginius.

O pačiam jaunimui šia proga ambasadoriai linki ieškoti, atrasti ir dalyvauti. „Jaunimo metai minimi visoje Lietuvoje, tad, jeigu Prienų krašto veiklos nesudomins, tikime, kad netolimoje savivaldybės jaunimas tikrai ras sau aktualių renginių ir kitų užsiėmimų“, – sako Skaistė ir Karolis.

Rimantė Jančauskaitė

„Apie knygas paaugliams ir kūrybą: kas? kam? kodėl?“

(Atkelta iš 6 p.)

knyga, tik dvejoja kam nors ją parodyti. Seminaro metu Eglė Ramoškaitė mokiniais suteikė unikalią galimybę pabūti būsimų knygų „bendraautorais“ ir paraginti mokinius papasakoti apie knygą, kurią jie tikrai skaitytų. Mokinių pasakojimuose dažniausiai pasitaikę raktiniai žodžiai buvo karas, draugystė, fantastinės būtybės. Tada rašytoja pateikė po keletą knygų pavadinimų ir turinio variantų su kiekvienu iš raktinių žodžių ir diskutavo su jaunaisiais skaitytojais, kiek daug vietos fantazijai yra kiekvienoje dar knyga nevirtusioje istorijoje!

Eglė Ramoškaitė gimė ir augo Utenoje. Baigusi vidurinę mokyklą mokėsi teisės ir baigė magistro studijas, tačiau savo roge nesijautė ir visada norėjo rašyti. Kūrybiškai asmenybės pusei paėmus viršų, autorė pradėjo rašyti meninius tekstus kultūrinei žiniasklaidai. Juos spausdino „Šiaurės Atėnai“. Eglė atkakliai siekė tekstų rašytojos karjeros, dirbo komunikacijos projektų vadove, rašė tekstus startuoliui, o šiuo metu dirba leidykloje „Niekio rimto“ rinkodaros specialiste bei rašo knygas, kurių jau yra išleidusi net 3.

2018-tais metais Eglė Ramoškaitė debiutavo su knyga „Tarp gyvenimo ir vilties: tam, kuris supranta“, pasakodama apie merginos, kuri žino savo mirties datą, istoriją, jos vidinio pasaulio kovą. 2020 m. autorės antroji knyga „Ne tik geri, ne tik blogi“ tapo leidyklos „Alma littera“ paauglių ir jaunimo konkurso nugalėtoja. Pagrindinė tema – patyčios. Tik autorė į jas pažiūrėjo kiek kitu kampu ir ieškojo atsakymo, ar besityčiojantys yra vien blogi, o patyčių aukos vien geros. Trečioji knyga „Draugystė mainais“ – tai istorija apie šešis draugus istinkančias mažas neteisybes, kurios pamiršamos keberiojantis į aukščiausias šieno stirtas, statant plautus ir priimant kitą tokį, koks jis yra.

Susitikimas su rašytoja Egle Ramoškaite organizuojamas įgyvendinant projektą „Literatūrinės dirbtuvės. Laisvai, linksmai ir kūrybingai“. Projektą vykdo Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius, iš dalies finansuoja Lietuvos kultūros taryba ir Prienų rajono savivaldybė.

Dalia Bredelienė ir Eglė Uleckienė

Gerda Trakymaitė – pirmoji mūsų krašto sportininkė, iškovojusi šalies suaugusiųjų čempionato medalį

Balandžio 23-24 dienomis Panevėžyje vyko jubiliejinis 60-asis Lietuvos badmintono asmeninis čempionatas, kuriame didžiausia sėkmė lydėjo Balbieriškio BK „Svajonė“ narę Gerdą Trakymaitę.

Moteryų dvejojo varžybose Gerda Trakymaitė poroje su kringiške Vaida Slušniene po įtemptos trijų setų kovos nugalėjo vilniečių porą ir iškovojė trečiąją vietą bei tapo pirmąja mūsų krašto sportininke, iškovojusia Lietuvos suaugusiųjų čempionato medalį.

Šiame čempionate Prienų rajonui atstovavo ir Augustas Valatka (Prienų BSK), ir Ažuolas ir Rokas Barkauskai (Balbieriškio BK „Svajonė“). Tarp vyrų vienetų Augustas

iškovojo 5-8, o Ažuolas pelnė 9-16 vietas. Žaidžiant vyrų dvejojo varžybas, Augustas ir Ažuolas užėmė 5-8 vietas, o Rokas poroje su vilniečiu Andžej Mackevič – 9-16 vietas.

Suaugusiųjų asmeninių čempionatų išskirtinumas – tai aukščiausio lygio varžybos, į kurias vieną kartą per metus susirenka tik patys stipriausieji Lietuvos badmintono žaidėjai.

Parengta pagal Balbieriškio BK „Svajonė“ informaciją

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internetu skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketav@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

remia rubrikas
„Jaunimo
skveras“
ir „Tai, kas
išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1400 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS
SPAUSTUVĖ